



POHJANMAAN MAANPUOLUSTAJA

N:o 3
Lokakuu
2009



"Sista slaget"
i Sävar hölls
likaså på den
"rätta dagen"
19 augusti
2009.

**En historie-
lektion för
svenskarna**

s. 10



Anttia
kiinnosti
aluksen
ohjaaminen.

**Merivoimien
ilmapuolustus
esittäytyi**

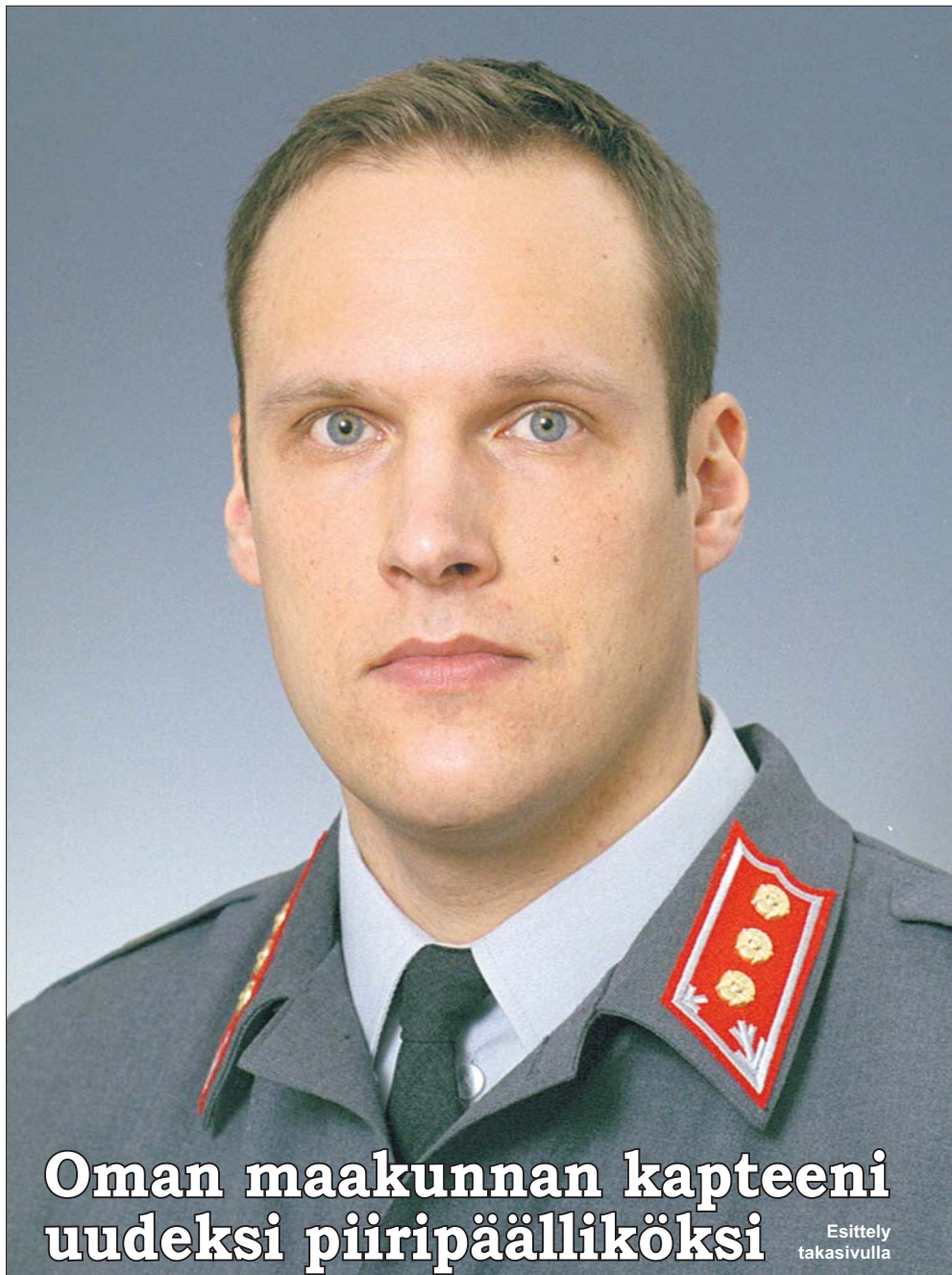
s. 9



Neito
ikkunassa.

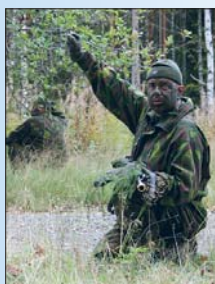
**Myrskyn
pelossa
Venäjällä**

s. 14



**Oman maakunnan kapteeni
uudeksi piiripäälliköksi**

Esittely
takasivulla



Sissi-
leiriläiset
harjoittelevat
teiden
ylittämistä.

**Vuori 2009
Haapa-
järvellä**

s. 26



Sykähdyttäviä
sota-ajan
kirjeitä
lukemassa
veteraanin
puoliso
Elsa Humalajoki.

**Perhon
sotaveteraani-
leiri**

s. 8



KOTU:n
sotilas-
koulutus-
osasto
harjoittelee
testi-
ammuntaa.

**Yksikön toimintaa
testattiin
Lohtajalla**

s. 20



Keisarin vanhat vaattees

Vapaaehtoinen maanpuolustus- koulutus on jatkunut nykyisten säästöjen ja ohjeistuksen mukaisena yli puolitoista vuotta. Nähtävästi tilanteessa on opittu elämään, mutta kyllä välillä ammattisotilasta ihmettyyää tämä "aseeton palvelus" sotilaallisia valmiuksia parantavilla kursseilla. Tilanne vaihtuu lähes ruotajakolaitoksen aikaiselta touhulta, jolloin sunnuntaisin harjoiteltiin sulkeisia kirkonmäellä heinäseipäitä aseina. Sama toistui ennen toista sotaa suojeluskuntien paikallisissa harjoituksissa, kun aseita ja patruunoita ei oikeasti ollut. Tällä kertaa kyse on vain lakipykälien tulkinnasta. Eduskunnan puolustusvaliokunnassa tilanne tunnetaan, mutta nähtävästi lainsäätäjät on tilanteesta kynnetyt. Olisikohan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen, MPK:n, pomon jo aika yrittää vaikuttaa tilanteeseen poliitikkojen ja Puolustusministeriön kautta, eikä vain tyytyä mallipilaana tilanteeseen?

Yllä kuvattu tilanne on osaltaan pakottanut maanpuolustuspiirit hankkimaan omia aseita, joilla voi harjoitella edes muutamia perustemppeja. Nykyinen paniikki ampuma-aselain muuttamiseksi tekee kohta tästäkin touhusta rikollista. Tietty piirit tässä maassa näyttävät haluavan kaikki aseet auroiksi Afrikkaan, mukaan lukien sotaväen ja poliisin aseet, jotta joku muu voisi meitä sitten puolustaa. Samalla varmaan poistuisi kaikki väkivalta aivoisesta ihanneyhteiskunnasta. Eräs opettajani totesi aikoinaan, että sellaisessa tilanteessa erään itäisen vieraan kielen opiskelu olisi tärkeämpää, kuin paatti Pohjanlahden rannalla. Saa nähdä kaatuuko hallitus vaalirahoihin ja voidaan valita eduskuntaan sellaiset lainsäätäjät, jotka eivät panikoi muutaman sairaan mielen aiheuttamista tragedioista. Hyvät reserviläiset tehkää jotain, muuten teidänkin aseenne ovat parin ylinopeussakon seurauksena naulatehtaalaa.

Ovatko herrat ja rouvat reserviläiset huanneet, että valtakunnan suurimmat vuotuiset kertausharjoitukset ovat alkaneet syyskuun viimeisenä lauantaina? Punaisiin hattuihin, liiveihin ja neniin pukeutuneet vapaaehtoiset kulkevat avorivissä ympäri valtakunnan metsiä, palelevat kovat piipussa vartiosta pitkin teiden varsia, etsivät ja seuraavat kohteen jälkeä, käyttävät viestivälineitä, määrittävät tulialueiden rajoja, tulenaloitustasojen ja vaara-alueita ja lopulta käyttävät tulta kohteen kaatamiseksi. Hyvin on valtio tämänkin asian hoitanut, kun vapaaehtoiset vielä maksavat siitä riemusta, puhun hirvijahdistista. Keskimäärin taitaa tulla kaikille 100 000 osallistujalle ainakin kymmenen kovaa kertausharjoituspäivää ja kukaan ei puhu lykkäyksestä ja työnantajan kiireistä mitään. Ja sotaväen tukea ei tarvita, vaikka

”Tietty piirit tässä maassa näyttävät haluavan kaikki aseet auroiksi Afrikkaan, mukaan lukien sotaväen ja poliisin aseet, jotta joku muu voisi meitä sitten puolustaa.”

harrastaa maanpuolustusta, mutta pääosalla on todennäköisesti ihan toiset vaikuttimet. Pitäisikö MPK:n jollakin keinoin pyrkiä aktivoimaan miehistöön kuuluvia ja niitä, jotka eivät normaalisti osallistu maanpuolustustyöhön, eikä vaan tyytyä kurssista toiseen puuhastelemaan samojen kasvojen kanssa.

Viime vuonna näihin samoihin aikoihin kehoitin erään MPK:n harjoituksen jälkeen maanpuolustuspiirejä itsetutkiskeluun, jotta ne eivät kalastelisi samoilla vesillä muiden toimijoiden kanssa. Nyt kehoittaisin piirejä toiminnan pitkäjänteiseen suunnitteluun yhteistoiminnassa sotilaslääkärin aluetoimistojen kanssa. Esimerkiksi halkaisijaltaan noin 150 kilometriä olevalle alueelle ei kannata järjestää viittä kohteensuojakurssia tai puolustusvoimien käskemää harjoitusta kahden kuukauden sisällä tai koetaan inflaatio.

MPK on kiitettävästi aloittanut oman kouluttajakoulutuksen. Hyvä niin, koska hyviin tuloksiin pääseminen vaatii sekä teorian että käytännön osaamista. Toivottavasti ainakin pääosa kouluttajiksi valikoituvista on sellaisia henkilöitä, joille esiintyminen on luontevaa ja heillä on oikeasti halua uhrata omaa vapaa-aikaansa opetuksen valmisteluun. Me kaikki kouluja käyneet helposti muistelemme kuka oli hyvä opettaja ja kuka oli ihan selänpäästä, kuka sai oppilaat oppimaan ja kuka ei. Sama asia varusmiesajalta, joku kersantti saattoi olla erinomainen kouluttaja kun vanhempi sotakouluja käynyt ylikuulannutni ei saanut joukkoaan oppimaan. Kouluttaminen on henkilökyseä.

Toimiessani aikoinaan nuorempana kouluttajana inhosin suunnattomasti kaikenlaisten oppitunti- ja harjoitussuunnitelmien kirjoittamista. Koulutuskortti pääkohtineen ja aikakaskelmineen vielä menetteli, mutta kaikki sen ylittävä oli vaikeaa. Vasta paljon myöhemmin tajusin homman jujun, asioita kirjoitellessa tulee pakosta miettiä nekin välillä jopa asiaakin. Pääpaino on oltava kohdassa miten opetan. Opetus alkaa päämäärän ja tavoitteiden asettamisesta ja päättyy palautuksen saamisen jälkeen suunnittelemaan tehtävien muistosten tekemiseen. Omasta kokemuksestani ja myös reserviläisten touhuja seuranneena vahvasti epäilen, että tämä kirjallinen puoli taitaa reservin kouluttajilta jäädä vajavaiseksi. Harjoitusten johtajat ovat tässä suhteessa

avainasemassa, vaatikkaa ja tarkastakaa ja laittakaa tarvittaessa uusiksi.

Maanpuolustuspiirien koulutus- ja tukiyksiköt, KOTU:t, ovat erinomaisen keino osaamisen koostamiseksi ja jakamiseksi. Minulle on epäselvää, kuinka paljon on vuoro-vaikutusta eri osajien välillä, vaihtaako tieto omistajaa, vai jääkö se vain osajien omaisuudeksi. Onko KOTU:n toimintaan sitoutuneilla omia koulutuspäiviä tai -tilaisuuksia? Aikoinaan tein kouluttajan työtä vuosikausia joka päivä. Osaan arvostaa kouluttajaa ja ymmärrän, että jokainen tekee asioita joskus ensimmäistä kertaa, mutta tätä taustaa vasten uskallan epäillä KOTU:n koulutusosaamisen tasoa. Jääkö osaaminen kokonaisuutena puuhastelun asteelle, mikä on sitoutuneiden henkilöiden todellinen ammattitaito? Pätekö niihin kuvainnollisesti vai jopa konkreettisesti vanhan kersantin menetelmä; ”kun tieto vähenee, niin ääni kovenee”.

Otsikkoon palatakseni välillä tuntuu, että niin puolustusvoimissa kuin MPK:ssa ollaan hankkimassa keisarille uusia vaattees. Toisaalta mikään ei kehity, jos ei joku kyseenalaista ja herätä ajatuksia, mutta kaikki aikaisemmin mietitty ei myöskään ole ihan perusteetonta. Perusasioihin keskittymällä saadaan paljon osaamista aikaan ja kaikista ei tarvitse kouluttaa erikoisjoukkosotilaita. Afganistanissa vain kevyillä aseilla varustautunut hajanaisesti toimiva sisijoukko pitää pilkkanaan maapallon teknistyneintä asevoimaa, jolla ei ole henkistä tappionsietokykyä. Esimerkkitapauksessa vanha tempu näyttää olevan parempi kuin säkillinen uusia.

Lopuksi vielä pieni nyanssi reserviläisten suhtautumisesta heille käskettyihin asioihin. Jos MPK:n harjoituskutsuissa ja ilmoittautumislomakkeissa yms. kerrotaan, että harjoituksesta ei saa poistua ilman harjoituksen johtajan lupaa ja se kerrotaan vielä paikalle tultaessa, niin minun rajoittuneeseen järkkeeni ei mahdu, että kaiken tämän jälkeen vielä pitää näin menettellä. Onneksi harjoituksen johtajalla oli kanttia lähettää kyseinen kurssilainen heti kotiin.

Haapajärven Varikon päällikkö
Everstiluutnantti Jukka Nikkari



Haapajärven Varikon päällikkö, everstiluutnantti Jukka Nikkari.

Suojeluskuntapatsas Kokkolaan

Viime keväänä aloitettiin maakunnan maanpuolustusperinneyhdistysten, veteraanijärjestöjen, sotaorpojen, ent. suojeluskuntien ja Lotta-Svård järjestön perinneyhdistysten, Keski-Pohjanmaan sotilaspoikien Perinnekilta ry:n, maakunnan reserviläisjärjestöjen ja Kokkolan kaupungin toimesta työ Kokkolaan Vartiollinen eteen suojeluskuntalain / sotilaspoika-patsaan saamiseksi jo siellä olevan Lotta-patsaan lisäksi.

17.02.2009 koolle kutsutu Keski-Pohjanmaan suojeluskunta/sotilaspoikapatsas-toimikunta järjestäytyi ja aloitti maamme taloudel-

lisesta lamasta huolimatta työn arvokkaan muistopatsaan aikaansaamiseksi Kokkolaan. Toimikunta on käynyt jo alustavat keskustelut kuvanveistäjän kanssa aikataulusta ja kustannuksista. Kokkolan kaupunki on lupautunut ottamaan patsaan haltuunsa ja luovuttamaan sille ositetun paikan Vartiollinen-rakennuksen edustalla.

Patsastoimikunta on asettanut työryhmät mm. taloustoimikunta ja avannut tilin rahoituksen toteuttamiseksi. Hankkeen toteuttamiseksi tullaan aloittamaan valtakunnallinen lahjoituskeraus ja anomaan rahoitustukea

maakunnallisilta kulttuurirahastoilta, säätiöiltä ja liikelaitoksilta

Koska nyt on meneillään talvisodan alkamisen 70-vuotis-muistosityksy on tullut jälleen ajankohtaiseksi palata kiitollisin mielin kunniottamaan niiden miesten, naisten ja lasten, koko Suomen kansan isänmaanrakkauteen ja itsensä, vapaan isänmaan puolustustahdosta kiittäneeseen myös tekemällä kunniaa muistamalla muistopatsaalla heitä ja heidän toimintaansa maamme ja kasamme parhaaksi.

Jussi Isotalo,
toimikunnan
puheenjohtaja.

Talvisota requiem esitetään Tampereella ja Vaasassa

Tervetuloa kuuntelemaan yhtä tämän syksyn mielenkiintoisimmista konserteista! Heikki Sarmannon uunituore, tamperelaiselle Händel-oratoriokoorolle sävelletty Talvisota – Requiem for the Fallen of the Winter War kantasetetään Tampereen tuomiokirkossa pyhäinpäivänä lauantaina 31.10.2009 kello 18. Tällä kulttuuritapahtumalla Händel-kuoro juhlii 40. toimintavuottaan tamperelaisen ja suomalaisen kuoroelämän rikastuttajana.

Talvisota Requiem esitetään lisäksi ainakin seuraavissa paikoissa: Sunnuntaina 14.3.2010 klo 16 Porin Teljän kirkossa ja torstaina

13.5.2010 klo 18 Vaasan kirkossa, Vaasan kuorofestivaaleilla.

Talvisota-requiem on sävelletty muistelemaan ja suremaan 70 vuotta sitten käydyin Suomen Talvisodan ja samalla kaikkien sotien uhreja. Se liittyy Händel-kuoron pitkään perinteeseen esittää requiem-musiikkia pyhäinpäiväkonserteissaan. Samalla tämä jazz- ja gospelmusiikin keinoina käytävä teos katsoo tulevaa ja puhuu rauhan puolesta.

Teoksen tekstin on tehnyt yhdysvaltalaisyntyinen kirjailija Kim Rich. Libretto seuraillee perinteistä latinankielistä requiemmessun

kaavaa, mutta laajenee siitä kommentoimaan sodan mielettömyyttä englanniksi, suomeksi ja venäjäksi.

Teoksen esittää Händel-kuoro solisteineen yhdessä Heikki Sarmannon jazz-yhtyeen kanssa. Esityksen johtaa Händel-kuoron taiteellinen johtaja Debra Gomez-Tapio. Liput konserttiin maksavat 25 / 20 €. Ne kannattaa ehdottomasti ostaa ennakkoon, sillä lipunvarauksia on tehty ennustusti jo kevästä alkaen. Lippuja saa allekirjoittaneelta tai osoitteesta tuottaja@handel-kuoro.fi.

Lauletaan

Juha Kärkimäa

Puolustusvoimien ylipäällikön tehtävä sopii presidentille

Puolustusvoimat on aina toiminut demokraattisen yhteiskunnan puolustajana. Jo sotilasvalassa vannotaan uskollisuutta esivallalle. Presidentti sopii puolustusvoimien ylipäälliköksi edelleenkin. Presidentin ylipäällikkyyksi ei ole puolustusvoimille ongelma. Suora käskytyksin on paras ja asiat ovat tältä osin kunnossa, vakuutti elokuun alussa reserviin siirtyvä puolustusvoimien komentaja, amiraali Juhani Kaskeala Haapajärvellä.

Kaskealan mukaan Presidentti on ylipäällikkönä pyytänyt rauhan aikana puolustusvoimilta apua vain kaksi kertaa. Vuonna 1932 presidentti Svinhufvud pyysi apua Mäntsälän kapinan lopettamiseksi. Presidentti Paasikivi puolestaan pyysi vaaran vuosina 1948 apua Kemin mellakoiden takia. Molemmissa tapauksissa puolustusvoimia ei tarvittu eikä käytetty.

Amiraali Kaskeala esitti puolustusvoimien tervehdyksen 25.07.2009 Haapajärvellä, presidentti K.J. Ståhlbergin presidentin virkaan astumisen 90-vuotisjuhlassa. Juhla alkoi tutustumisella Ståhlbergin lapsuudenkotiin, lipunnostolla Ståhlberg-säätiön lahjoittamaan lipputankoon, sekä kukkalaitteen laskeamisella talon edustalla olevalle muistomerkillä. Asiat sujuivat mutkattomasti Haapajärven reserviläisten kunniarivistön johtajan evl. Esko Hirviniemen komennossa.

Suomen perustuslain ja valtiosäännön isä sai arvoisensa juhlan. Korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Pekka Hallberg korosti puheessaan, että tasavallan alkutaival ei ollut helppo, koska yhteiskunta oli jakautunut kahtia ja Suomen asema kiertumatta.

– Ståhlbergin tehtävä ensimmäisenä presidenttinä oli sisäpoliittisen tilanteen rauhoittaminen, valtiolinten ja parlamentaarisen järjestelmän saattaminen käyntiin sekä ulkosuhteiden järjestäminen. Tarvittiin lujiakin otteita heimoinnostuksen ja upseeriston sopeuttamisessa



Amiraali Juhani Kaskeala, kaupunginjohtaja Maija-Liisa Veteläinen ja KHO:n presidentti Pekka Hallberg seuraavat, kun presidentin pojanpoika, varatuomari Lauri Ståhlberg ja Juha Eronen istuttivat lapsuuskodin lähelle sireenipensaas.



Ikäveteraanit Juho Pietikäinen ja Eino Syrjäniemi seurasivat pirteänä juhlaohjelmaa.

Lippulaulu, jonka jälkeen presidentin pojanpoika, varatuomari Lauri Ståhlberg laski kukat vuonna 1995 paljastetulle muistomerkillä. Vasemmalla Juha Eronen ja oikealla Ilmari Luhtasela.

normaaliin menoon.

Yleisön joukossa olleet Haapajärven vanhimmat sotaveteraanit olivat tyytyväisiä Pekka Hallbergin laajaan katsaukseen Suomen presidenttien viranhoidosta. Hallbergin mukaan Suomen poliittista mielipidettä, talvi- ja jatkosodan veteraani

– Se oli ammattimiehen puhetta ilman minkäänlaista poliittista mielipidettä, talvi- ja jatkosodan veteraani

91-vuotias Eino Syrjäniemi kiitteli aseveljensä, 96-vuotiaan Juho Pietikäisen myötäilemänä. Myös Haapajärven kirkkoherra Kari Tiirilän, Suomussalmen Raateen tien vierailun tunnelmissa antama tunnustus veteraaneille lämmitti mieltä.

Molempia veteraaneja juhla kiinnosti omista lähtökohdistaan. Juho Pietikäinen suostui luopumaan Autiorannan maamiessseuran viljankuivaamon polttopuiksi

huutokaupasta 350 markalla ostaman kunnantalon purkamisesta. Näin saatiin silloinen opettajan Juha Eronen ja aluetoimittaja Ilmari Luhtaselan ansiosta vuonna 1969 Haapajärven merkittäväksi nähtävyydeksi presidentti K.J. Ståhlbergin lapsuudenkoti.

Eino Syrjäniemi puolestaan oli mukana kirkkokourossa ja pääsi tapaamaan presidentin, hänen vieraillessa 78-vuotiaana seurakunnan juhlassa vuonna

1947. Haapajärvellä papin poikana lapsuudestaan yksitoista vuotta viettänyt presidentti Ståhlberg esitti kirkossa tervehdyksen ja kävi veneretkellä tutustumassa lapsuutensa maisemiin.

Katsauksen presidentti Ståhlbergin sukuun ja lapsuuteen esitti kotiseutuneuvos Juha Eronen. Hän kertasi myös lapsuudenkodin historiaa. Haapajärven kaupunginjohtaja Maija-Liisa Veteläinen puolestaan iloitsi juhlan terveh-

dyspuheessa, että Kalajokilaaksossa voidaan juhlaa Haapajärvellä ja Nivalassa maan kahden merkittävimmän presidentin muistoa. Ja että Suomen tasavallan ensimmäistä presidenttiä ja perustuslain mahdollisia muutoksia voidaan pohtia arvokkaassa juhlassa Haapajärvellä. Valtioneuvoston tervehdyksen juhlaan toi alivaltiosihteeri Heikki Aaltonen.

Kuva ja teksti
Pasi Jaakonaho

Jääkäriprikaatin Killan kesäpäiviä vietettiin Oulussa

Noin viidenkymmenen Jääkäriprikaatin kiltalaisen joukko kokoontui heinäkuun ensimmäisenä viikonloppuna Ouluun viettämään perinteisiä killan kesäpäiviä.

Päivien onnistuneista järjestelyistä vastasivat entiset hallituksen puheenjohtajat evl. Raimo

Sevon ja Pasi Virta. Vieraiden joukossa nähtiin muun muassa killan entinen puheenjohtaja vuodelta 1963 evl. Leo Wanamo Turusta, sekä piteät vuosimallia 20 olevat entiset JP 1 taistelijat Paavo Palola Lohtajalta ja Erkki J Ruokoja Kälviältä.

Saa vain ihmetellä mistä näillä kaveruksilla virtaa

riittää. Onko se jääkärihenki, joka heidät saa liikkeelle, kerran jääkäri...aina jääkäri. Toivottavasti saamme vielä pitkään nauttia heidän mukana olostaan näissä tilaisuuksissa, sillä lähes kaikki muut entiset taistelijat ovat jo uupuneet matkalle ja moni nuoremmistakin.

Muun ohjelman lisäksi

pidettiin kiltavaltuuskunnan kokous, jossa puhetta johti valtuuskunnan puheenjohtaja, Jääkäriprikaatin komentaja ev. Mauri Koskela. Suunniteltaessa seuraavaa kesäpäivätapahtumaa v. 2010 vetosi puheenjohtaja Keski-Pohjanmaan osastoon, kesäpäivien järjestämiseksi osaston

toimesta Kauhavalla Lentosotakouluun tukeutuen. Keski-Pohjanmaan osasto otti tehtävän hoitaakseen ja kutsuu kiltalaisia koolle kesäpäivien merkeissä 2010 myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana.

Samassa yhteydessä suoritettiin myös palkitsemisia, ja killan puheenjohtaja

professori Tauno Turunen jakoi valtuuskunnan puheenjohtajan ev. Mauri Koskelan kanssa MPKL:n hopeiset kiltaristit evl. Raimo Sevonille ja Pasi Virralle sekä K-P:n osaston sihteerille Seppo Yli-Norpalle.

Hain Rebas Kortesejärvellä 19.4.2009 (jatkoa viime lehdestä)

Suomen vapauden ja Viron kunnian puolesta; för Finlands frihet och Estlands ära: ”soomepoisid” (suomenpojat) 1941–44

Suomenpojat uppfattades som mycket speciella också av den finska civilbefolkningen. Det var inte bara deras kraftfulla sång som väckte glad uppmärksamhet ute i de genommarscherade byarna. De var också duktiga i idrott och deltog framgångsrikt i ett antal regionala militära tävlingar. De satte upp egna orkestrar, teatertrupper, körer, som också uppträdde för allmänheten. De producerade tidningar, tidskrifter, organiserade storartade patriotiska festligheter, mm. Deras smittande regementsmarsch Teid me tervitame kodumaa metsad blev legendarisk i exilen och är det numera även i Estland. Samtidigt vann deras finska lottor Else och Ulla, president Svinhufvuds barnbarn, alla pojkarnas hjärtan.

När mannarna en gång var på permission i Helsingfors, och en allmän danskväll med dem hade annonserats, fick arrangörerna plötsligt kalla på polis för att komma och hålla ordning på massan av anstormande, skrikande kvinnor. Det krävs livlig fantasi för att i dagens emanciperade tidevarv föreställa sig den situationen ...

En annan gest rörde min far till döddagar. När han en gång på permission i finsk fänrikuniform stod och trängdes på en överfull spårvagn i Helsingfors, så reste sig en sliten äldre kvinna och vinkade blygt åt honom. Hon hade uppfattat hans estniska nationalitetsbeteckning och erbjöd honom nu sin sittplats.

Hur var gruppen sammansatt?

Enligt en av JR 200-s kompanichefer Ants Lahi utgjordes truppen av vanliga, högst normala estniska unga män; pojkar, egentligen. Ja, alltför många, kan man väl hävda, var fortfarande tonåringar! Och precis som man vid en titt på kartan kan förutse, var Estlands nordkust men också s.k. intellektuella (gymnasister, studenter) överrepresenterade. Officiell finsk statistik från januari 1944 utvisade att 15 % av dem var yrkesverksamma och tjänstemän, 26 % var studenter, 33 % bönder, fiskare och sjömän, 26 % klassificerades som arbetare.

Hursumhelst, oavsett bakgrund hade de alla gått i skola i det fria Estland. De tillhörde en på många sätt en gyllene generation, kanske fattig, men relativt välutbildad, demokratisk, och självklart patriotisk och därtill – uttalat heimo-vänlig. Det finska språket och Finland var dem inte främmande. Likaså bekant var dem grannlandets historia,

där ju jägarrörelsen spelat en framträdande roll.

De intellektuella pojkarnas bildning och ideologiska verbalitet kompletterades av kustpojkarnas anspråkslöshet, djärighet och självständighet. Därtill hade alla pojkarna fått grundläggande vapenutbildning i sina estniska skolor, majoriteten av dem därtill i armén. Några hade redan hunnit med att desertera från tyskarna, enstaka t.o.m. från den förhatliga sovjetarmén, där de tvångsenrollerats sommaren 1941.

Anmärkningsvärt många suomenpojat blev senare allmänt kända och nådde höga positioner i sina respektive hemländer. Här i Finland bör man jämte estnisklektorn vid Jyväskylä universitet Leho Vörk framhäva akademikern och författaren Ilmar Talve. Han blev välkänd etnografiprofessor vid Turun Yliopisto. Talves både dramatiska och humoristiska romaner från kriget Juhansonin reisi har fått välfortjänt uppmärksamhet överallt där ester församlats i världen. Som ung soldat sprang Talve f.ö. hem ett antal stafettsegrar åt sitt regemente.

Men smolk i mjölken hitar vi även här. Tyvärr visade det sig att det estniska statbefäl, som följt med pojkarna från Estland, inte alltid orkade agera med den initiativkraft som speciella situationer krävde. Och självklart fanns det oduglingar, småkriminnella, äventyrare och desertörer också bland det estniska manskapet; man skall verkligen inte tro något annat. Det speciella är ändå regementets anda eller, som militären skulle uttrycka det, stridsmoral.

Nå, vad hände, hur gick det för dem?

Efter ett antal finsk-tyska diplomatiska och toppmilitära dribblingar i juli 1944 kunde huvuddelen av JR 200 den 19. augusti 1944 via Hangö överskeppas till krigets Estland. Visserligen fick pojkarna inte ta med sina finska vapen, vilket de hade önskat, men de utlovades full amnesti av den tyska ockupationsmakten i Estland, dvs. för alla deserteringar mm. De skulle få behålla sina finska uniformer, sina egna befäl och få hålla ihop sina enheter. De var ju närmast pinsamt noga med och stolta över sin finska militära identitet. Men av olika skäl bröt de tyska krigsmyndigheterna så gott som alla dessa löften. Fyra man t.o.m. förbjöds återvända till hemlandet, bland dem regementets spiritus rector och guru, kapten Karl Talpak från



Professori Hain Rebas (Ruotsi) piti mielenkiintoisen esitelmän aiheenaan För Finlands frihet och Estlands ära, ”Soomepoisid” 1941–1944.

Tartu, vilket han självfallet högtidligen struntade i.

Efter en inledande hoppingivande ankomsparad i Paldiski kommenderades II bataljonen till kompletterande utbildning i Kehra och Klooga. Pojkarna tvingades dra på sig tyska uniformer, vilket flera av dem vägrade, och acceptera tyskt eller SS-märkt estniskt befäl. De sattes i känd nazi-tysk omskolning, förutsattes sjunga Horst Wessel-Lied, inlemades formellt i en SS-division, och bevakades t.o.m. bakom taggtråd i Männikukasernen. Denna följd av löftesbrott, ren dumhet och förolämpningar resulterade i att bataljonen snabbt smälte samman. Mannarna utnyttjade första bästa tillfälle till att gruppvis försvinna i olika himmelsriktningar.

Men regementets krigserfarna I bataljon, nu endast 350 man stark och obemärdad till III/SS 46, sattes i slutet av augusti in i tunga fördröjningsstrider vid Tartu. Den leddes nu av kapten Voldemar Pärin. Dess 3. kompani genomförde ett närmast skolboksmässigt överraskningsanfall med samverkande eld och rörelse mot fiendeställningar i Pupastrve. ”Vi sprang helt enkelt igenom fienden”, noterade kompanichefen Ants Lahi med uppenbar understatement. Bataljonens huvudstyrka hann knappt med. Senare lär ryska krigsfångare ha bekräftat, att deras chefer trott att de angripits av flera tusen man. Det anfallet och den eufori det medförde, att nu, äntligen kommer vi loss och får gjort det vi skall, har skildrats av Heino Susi och förevigats på bild av Olev Mikiver. Samma 3. kompani blev senare allmänt bekant för att ha sjungit slagdängan ”Hõissa cowboy”, när det gick till anfall.

Lämpligt nog finns i Pupastrve ett litet museum för suomenpojat. Dess fåtaliga personal borde ha en hel del att lära av rutinerade och välskötta Jääkärimuseo i Kortesejärvi.

Emellertid led I. bataljonen kraftiga förluster två veckor senare vid sovjetarméns övermäktiga forcering av Emajõgi, den breda flod som flyter från väst mot öst tvärs genom mellersta Estland och Tartu. Och därmed förblev den taktiska framgången vid Pupastrve en solitär, en ensam lysande stjärna på en blodröd himmel mot en allt mörknande horisont. Under tre dagars våldsamma strider stupade ytterligare 36 man, bataljonschefen bland dem, och sårades 136, vilket knappast kompensades av att tyskarna nu delade ut 44 järnkors bland överlevande suomenpojat.

I Tallinn bedrevs under tiden politik. Där började en demokratisk motståndsrörelse mot den nazi-tyska ockupationen få allt fastare form. Fristående enheter ur II. bataljonen stödde med vapenmak Estlands Nationella Kommitté. Den ville hitta en egen, demokratisk-parlamentarisk estnisk väg mellan de båda totalitära stormakterna Sovjetunionen och Nazi-Tyskland. Åberopande formell kontinuitet med den visserligen de facto men inte de jure förintade republiken Estland lyckades Nationella Kommittén återigen utropa Estlands självständighet. Den t.o.m. utnämnde en provisorisk regering med Otto Tief i spetsen. Dess justitieminister var för övrigt den tidigare tidigare nämnde Heino Susi, och som senare, långt borta i Gulag, omvände den ryske artillerikaptenen Aleksandr Isaievitj Soljenitsyn, och undervisade honom i de-

mokratiska och parlamentariska grundprinciper.

För en kort tid lyckades suomenpojat i Tallinn både hissa den estniska trikolooren uppe i Hermanstornet på Domberget – en handling med enormt symbolvärde för alla patriotiska ester- och genomföra eldstrider mot såväl demoraliserade och triskande tyska enheter som mot anfallande rödarmister. Likväl var allt för sent, alldeles för sent. Sovjetarmén intog Tallinn den 22. september 1944.

Under typiska eftertrupperstrider drog sig de uttunnade resterna av I. bataljonen nere i söder genom storskogarna ut mot Pärnu vid västkusten. Formellt upplöstes bataljonen den 26. september. Den hade till slut krympt till plutons storlek. Men icke desto mindre fortsatte sprängda f.d. JR 200-enheter motståndet i västra Estland. Andra delar av regementet tog sig söderut tillsammans med den retirerande estniska Waffen-SS-divisionen. Andra åter blev kvar i hemlandets skogar. De som kunde flydde, liksom de som blivit kvar i Finland, till det neutrala Sverige. I Finland hotade nämligen utlämning till sovjetmakten.

Vi summerar: I Estland fann sammanlagt 181 man döden i strid. Senare, i tysk uniform föll ytterligare 19. Och sammanlagt 82 man är fortfarande försvunna. Man vet ingenting om deras öden. Likväl, nästan som genom ett under, nådde drygt 1300 suomenpojat friheten i väst, min far lyckligtvis bland dem. Resten, dvs. omkring 1600 man, blev kvar i det ånyo sovjetockuperade Estland. Av dem stupade 57 man som skogsbröds, dvs. som motståndskämpar mot sovjetmakten ute i skogarna. 103 man avled i sovjetiska fångelser och 6 dog på annat håll. Många fick lära känna Sibiriens väder och vidder. Där, i Gulags arbetsläger, slet sig 166 man till döds. Deras brott: att ha tagit till vapen mot sovjetmakten.

En av dessa fångar var min yngre morbror Kaarel (f. 1923), som utbildats till finsk vänrikki under 1944, och som intill det bittra slutet organiserat pansarvärn i västestniska vägkörningar. Han greps kort därefter och fick enligt paragraf 58 1-a i den sovjetiska kriminalkodexen sina standardiserade 15 plus 5 år. Dvs. 15 års straffarbete plus fem års förvisning. Men i det beryktade Norilsk koppar-, nickel- och platinagruvor rann krafterna rann ur honom redan år 1947. Där, långt norr om polcirkeln och vid Jenisejs nedre lopp, sluvade också vänrikki Otto Pe-

ters. Han överlevde trots sina 20 + 5 år. Under sommaren 1953 deltog han aktivt i fångarnas först efter tre månader blodigt nedslagna revolt. Hans memoarer är självklart läsvärda. Alla dessa siffror väcker förstärkt ständigt nya frågor, som får angripas av nya generationer forskare.

Ett ledsamt kapitel, som tyvärr inte kan negligeras i sammanhanget, är det finska inrikesministeriets utlämning av minst två suomenpojat till sovjetmakten. Vänrikki Sven Ise (f. 1923) hade hållit sig kvar i Finland och arresterades så gott som omedelbart. Men Heino Mikiver (f. 1924), som deltagit i striderna i Estland, hade 1947 under livsfara lyckats ta sig över Finska Viken igen, bara för att bli nesligen inburad. Och likt ett värlöst offerlamm utlämnades han till dödsfienden av finska Valpo. Liksom Ise dömdes han till 15 år i arbetsläger. Lyckligtvis överlevde båda. Pensionären Sven Ise kom efter 1991 att göra det återuppygda estniska försvaret stora tjänster och bär numera överstelöjtnants epåletter.

I exilen, främst i Sverige och Kanada, organiserade sig suomenpojat, snabbt och effektivt i flera energiska lokalavdelningar. Under åren efter 1945 hoppades hela det krigshärjade Östeuropa länge på en politisk lösning enligt Churchills och Roosevelts Atlantdeklaration. Man trodde att status quo skulle återställas i deras länder. Samtidigt med att deras gamla vapenbröder fortfarande höll stånd i Estlands vida skogar förberedde sig grupper av suomenpojat i landsflykten för att än en gång ingripa i händelsernas gång. Men därav blev, som vi vet, intet. I stället började de satsa på civila karriärer i sina nya respektive hemländer. De grundade tidskrifter, först Vaba Eesti i Stockholm/Göteborg, senare Põhjala tähistel (1956-) i Toronto, för att globalt hålla kontakt med varann.

År 1992 bildades Finska Krigsveteraners Estniska Avdelning med 650 i Estland överlevande medlemmar. De ingår i Finska Veteranförbundet och får numera finsk veteranpension. Särskilt inspirerande kontakt tycks de ha med Lions Club i Kauhava och Luumäki. Ja, man kan fortfarande i Stockholms och Torontos estniska tidningar läsa om pojkarnas, som ju numera är gamla män, regelbundna sammankomster. Fortfarande skall c:a 400 man vara i livet. Dem väntar en egen, stilfullt utformad avdelning på Tallinns Metsakalmistu.

Sammanfattning och utblick

Uppnebart utgör suomenpojat ett lika tragiskt som hjältomodigt kapitel i finsk-estnisk militärhistoria. De har haft den finska jägarrörelsen som förebild och historisk förutsättning. Utan jääkerit inga suomenpojat!

Under 2. världskriget kom ester att kämpa i fyra uniformer, varav ingen estnisk. Nämligen sovjetiska, tyska och finska, på slutet även amerikanska. Efter krigsslutet dominerades veteransscenen i Sovjet-Estland av avdankade kämpar från Sovjetunionens s.k. Stora Fosterländska Krig. De gamla korpus-soldaterna erhöill storartade privilegier och kunde leva förhållandevis gott på sina krigsmeriter. Efter den stora historiska vändpunkten 1991/92 kom även de tusentals estniska SS-veteranerna offentligen till tals. Deras insatser omvärderades tämligen kapitalt, i synnerhet deras krigsinsatser mot sovjetarmén.

Men det är först på sistone som de mer tillbakadragna suomenpojats osjälviska och anti-totalitära föredöme, mellan alla dessa högljudda korpus- och legionsveteraner, fått uppmärksamhet och allt bredare stöd från den historiskt fortfarande tämligen omedvetna allmänheten.

Redan när president Lennart Meri senhösten 1992 sökte sig sin första adjutant krävde han en man "med västlig utbildning och utan tillstymmelse vare sig sovjet- eller nazi-bouquet". Han fann vänrikki Paavo Loosberg, en suomenpoika från Toronto, som kom att fungera perfekt i sin nya roll.

Men i det riktigt långa perspektivet vågar man ändå hävda att suomenpojats offerroll var mödan värd. Utan inspiration från just dem är det nämligen svårt att föreställa sig medborgarkommitteerna, den breda estniska politiska rörelse, som i motsats till den s.k. Folkfronten redan år 1989 krävde full restitution av republiken Estland och lyckades därmed. Faktiskt har vi i dag söder om Finska viken ett fritt och oberoende Estland, där suomenpojats föredöme rönner allt mer öppen förståelse. Intresset kulminerade i höstas när president Toomas Hendrik Ilves höll ett högeligen uppskattande tal till deras ära. Med rätta framhävde han dem som en grupp unga människor som trots mycket konkreta hot vägrade gå totalitära regimers ärenden, bära okkupanterns uniformer. I stället satsade de livet, först för det hotade Finlands självständighet, och sedan inte minst för ett fritt och oberoende Estland. Ja, suomenpojat förtjänar även vårt intresse, vår uppskattning, och över långa sträckor kanske t o m vår odelade beundran!



Reserviläiset ja reserviupseerit työn touhussa.

Haapajärven reserviläiset talkoissa

Keskiviikkona 12.8 touhusi ahkera miesjoukko Haapajärven kirkon sankarihautausmaalla. Työn alla oli sankarihautojen hautakivien perustustyöt. Nivalan Kivi oli poistanut kivet alkuvuikosta ja vienyt ne kunnostukseen.

Ajatus lähti Haapajärven Reserviupseerikerhon syyskokouksesta viime vuonna.



Valmiin työn tuloksia.

Jouni Liуска esitti, että sankarihautojen kivet vaatisivat kunnostusta ja reserviupseerit olisivat oikea taho viemään asiaa eteenpäin. Kerhon jäsen Esko Hirviniemi vei asian kirkkovaltuustoon ja sitä kautta hommat ovatkin edenneet reippaalla aikataululla.

Seurakunta oli kilpailuttanut ammattitaitoa vaativan osuuden ja työtä on valittu tekemään Nivalan Kivi. Kaikkiaan 236 hautakiven kunnostukseen kuuluu muun muassa kiven pesu ja kultausten uusiminen. Lisäksi sankarihautojen muistomerkit kunnostetaan samalla kertaa. Työt valmistuu elokuun aikana.

Talkoolaiisten tehtävänä oli kaivaa luotisuorat kaivannot, jonka pohjalle asetettiin suodatinkangas ja kankaan päälle kivituhka. Työt etenivät



Talkookahvit tarjosi Hotelli Kulkuri ja Sisustuskeskus.

hyvässä reserviläishengessä happirikkaassa elokuussa. Talkoisiin osallistui kahdeksan reserviupseeri-kerhon jäsenen lisäksi neljä Haapajärvi-Reisjärven reserviläistä.

Kuva ja teksti
Petri Ahola

Keski-Pohjanmaan Sotilaspoikien perinnekilta vietti kesäpäivää Ullavalla

Keski-Pohjanmaan Sotilaspoikien perinnekilta kokoontui kesäpäivän taustumaan Ullavalle Viljo Ali-Haapalan kesähuvilalle 12. elokuuta.

Mukana oli Kokkolan Kälviän, Ullavan ja piiri-



Viljo Ali-Haapala lausuu vieraille.

hallituksen jäseniä puolisoineen. Ohjelmassa oli muun muassa Viljo Ranta-Pitkäsen ja Jaakko Märsylän soittoesityksiä yhteislaulun ja saunomisen lomassa.

Pari päivää aikaisemmin oli vierailtu Haminan liittopäivillä yhteiskulttuurisella, josta kunniapuheenjohtaja kotiseutuneuvos Juha Eronen toi terveiset.

Syyskauden toimintaan sisältyy suuria ja mielenkiintoisia haasteita perinnetoiminnan osalta, joista kuulemme lisää hallituksen kokouksen jälkeen. Ohjelmassa on muun muassa mainoskampanja Pohjanmaan Maanpuolustaja lehdelle.

Pyrimme vahvistamaan myös toimintaa Perhönjoki-laaksossa.



Tuttuja kasvoja antoisan tarjoilupöydän ääressä.

Vuodenvaihteessa laajentunut Kokkolan kaupunki tervehtii Maanpuolustajat-lehden lukijoita ja toivottaa kaikki tervetulleiksi tutustumaan uuden ja laajemman Kokkolan kulttuuri- ja palvelutarjontaan.



KOKKOLAN KAUPUNKI

KOKKOLAN KAUPUNKI

Kokkola on hiljalleen merestä noussut satamakaupunki. Kokkolan perustamisesta on kohta kulunut 400 vuotta. Kustaa II Aadolf perusti Kokkolan v. 1620.

Kokkola on kaksikielinen kaupunki.

Kokkolan kaupunki
PL 43, 67101 Kokkola
Puh. (06) 828 9111

www.kokkola.fi



Kalajoen kaupunki
puh. (08) 46 911

www.kalajoki.fi

Kalajoen seurakunta

Oletko tyytyväinen pankkiisi?

Tule konttoriimme. Kerromme mielellämme, mitä kaikkea Nordea voi tarjota sinulle.

nordea.fi

Nordea



KALAJOEN
Osuuspankki



RAUTIA
OJAN RAUTA

KALAJOKI

Merenojantie 4, Puh. (08) 469 4300

Pohjalaista kiltaväkeä

Kaikkiaan 14 jäsentä viidestä eri pohjalaista maanpuolustuskillasta osallistui Karlskronassa Ruotsissa 11.–14.6. pidetyille 32. Pohjoismaisille kiltapäiville.

Osanottajat olivat Per-Elof ja Tarja Boström, Märten Holmberg, Seija Purho-Walkama ja Anders Walkama sekä Kaj Sandström Pohjanmaan Maanpuolustuskillassa, Mauno Hintsala, Mikael Pasto, Urpo Hirvonen ja Teuvo Roden Pohjanlahden Laivastokillassa, Thor Guss ja Timo Koukku Merenkurkun Killasta sekä Juhani Kangas ja Seppo Saarela Autojoukkojen Killasta.

Matka tehtiin Vaasan Kiltapiirin järjestämänä yhteiskuljetuksena. Linja-autossa oli kaikkiaan 17 henkeä, kun pohjalaisten joukkoon otettiin lisäksi Turusta kolme laivastokiltalaista.

Allekirjoittanut oli ensimmäistä kertaa yleisillä Pohjoismaisilla Kiltapäivillä. Ne ovat todella kooltaan eri luokkaa kuin Pohjoismaiset Laivastokiltapäivät, joista allekirjoittaneella on kokemusta.

Osanottajia oli kaikista neljästä Pohjoismaasta noin 230, näistä suomalaisia 57. Laivastokiltojen yhteisiin pohjoismaisiin päiviin osallistuu yleensä alle 100 henkeä. Niinpä puitteet yleensä ja ohjelma erityisesti olivat monipuolisempia, mutta kestitään yhteinen tapaaminen peräti neljä päivää.

Karlskrona on Ruotsin suurin laivastotukikohta, joka johtaa kymmenen pienemmän tukikohdan toimintaa. Oudolta tuntui että kukaan ei ollut estelemässä mm. sukellusveneen torniin kiipeämistä, tosin alus, HMS Halland, olikin myynnissä. Ehkä meidät luokiteltiin potentiaalisiksi ostajiksi.

Pääsimme tutustumaan kaikessa rauhassa myös tukakatveessa kulkevaan häivealuokseen, sekä kenenkään häiritsemättä ihailemaan lukuisia muita suurempia ja pienempiä sotalaivoja. Missään ei näkynyt kielto-kylltejä, saatikka vartiomiehiä. Mutta olimmekaan jo sotilasalueella, jonne pääsy tulopäivänä oli jo mutkikkaampi operaatio.

Majoitus oli karun sotilaallinen; kasarmi nimeltä Trolle. Sen historia juontanee juurensa 1700-luvulta. Lounaaksi ja päivälliseksi tarjottiin aitoa ruotsalaista sotilasruokaa. Tästä kasarmista tehtiin sitten kolmen päivän aikana tutustumisretkiä kohteisiin, joita isännät olivatkin suunnitelleet yltäkylläisesti.

Tulopäivä oli nimetty Karlskronan Päiväksi. Avaajisseremonioiden jälkeen seurasi jumalanpalvelus Kungliga Amiraliteteskyr-

kassa ja sen jälkeen paraati pitkin ja poikin Karlskronan katuja kaupunkilaisten iloksi. Lopulta päädyttiin suurtorille, jossa oli kunnan vastaanotto. Marssiminen ei suinkaan päättynyt siihen, vaan seuraavaksi paraati jatkui Stumholmenin saarelle, jossa oli varsin vaikuttava merimuseo.

Seuraava päivä oli nimetty Puolustusvoimien päiväksi. Vieraat kuljetettiin tutustumaan läheiseen lentotukikohtaan, jossa saimme nähdä, ja erityisesti kuulla Jas Gripenin lentoonlähden; joidenkin tietojen mukaan lähtö ei ollut demonstraatio vieraita varten, vaan hälytys todelliseen tehtävään. Oli niin tai näin, koneen nousu oli joka tapauksessa näyttävä. Valitettavasti keho sää esti luvutun näytöksen. Pienenä lohtuna oli saada tutustua ilmavoimien helikopterikalustoon kentän hallissa.

Samana päivänä meillä oli mahdollisuus tutustua sukelajakoulutukseen. Meille näytettiin yli 20 m syvä kaivo, jossa koulutus käytännössä tapahtui, samoin painekammio, jossa oppilaat totutettiin olosuhteisiin

meren alla. Päivä päättyi varuskunnan komentajan vastaanottoon.

Kolmannen päivän teemanä oli Maailmanperintö, sillä koko Karlskronan kaupunki on luokiteltu UNESCO:n Maailmanperintökohteeksi. Kiltalaiset kuljetettiin kaupungin edustalla olevaan Kungsholmenin linnakaupunkiin, jossa vietettiin koko aamupäivä.

Saimme perusteellista tietoa linnakkeen historiasta, ohjelmaan kuului myös kodinturvajoukkojen taisteluesitys. Meille osoitettiin niin kartalta kuin mereltäkin paikka, johon venäläinen sukellusvene karatti karille 1980-luvulla; whisky on the rock. (alus oli Naton luokituksessa whiskyluokan sukellusvene). Ennen kiltapäivä päätävää juhlaillallista oli vielä Blekingen läänin maaherran vastaanotto. Onnistuneessa loppujuhlassa vaasalainen kiltaveteraani Anders Walkama ”toi pisteet kotiin” sykähdettyillä muistelmilla sotatapahtumista.

Viimeisen päivän vaikuttava esitys oli kun Pohjoismaisten Kiltaliittojen puheenjohtajat laskivat

vanhasta postikuunarista seppeleet merellä kaatuneiden muistolle kiltalaisten seistessä huomioasennossa rannalla ja lippujen tehdessä kunniaa.

Isännät olivat panostaneet päiviin paljon, ja sen huomasi. Meistä pidettiin hyvää huolta, mukana kulki lähes koko ajan yhteyspuheseeri, joka puhui kohtuullista suomea. Meitä suomalaisia opasti Ruotsin laivaston luutnantti Erik Korvenrinne, jonka sukujuuret johtivat Inkerimaalla. Sukelluskoulua ja sen toimintaa esitteli puolestaan luutnantti Jarmo Vajjos Con Dios, joka niistä huolimatta puhui auttavasti suomea. Myös ilmavoimien tukikohdassa meitä opasti suomea taitava upseeri. Näin kaikki kerrotut asiat tulivat ymmärretyksi, vaikka ruotsin kieltä ei taitaisikaan.

Vaikka päivien ohjelma oli suhteellisen tiukka, ei poikkipuolista sanaa juurikaan kuultu. Päinvastoin, moni osallistuja päätti jo silloin, että kahden vuoden kuluttua tavataan Norjassa.

Teksti ja kuvat
Teuvo Roden

Österbottningar på

Allt som allt 14 medlemmar från fem olika österbottniska försvarsgillens deltog i de trettiöndra nordiska gillesdagarna i Karlskrona, Sverige.

Deltagarna var Per-Elof och Tarja Boström, Märten Holmberg, Seija Purho-Walkama och Anders Walkama samt Kaj Sandström från Österbottens Försvarsgille-Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf, Mauno Hintsala, Mikael Pasto, Urpo Hirvonen och Teuvo Rodén från Pohjanmaan Laivastokilta ry, Thor Guss och Timo Koukku från Merenkurkun

kilta ry samt Juhani Koukku och Seppo Saarela från Autojoukkojen kilta ry. Den gemensamma resan arrangerades av Vaasan Kiltapiiri ry - Vasa Gillesdistrikt rf. I bussen var sammanlagt 17 personer, då ytterligare tre medlemmar från marinen gille från Åbo anslöt sig till den österbottniska skaran.

Undertecknad deltog för första gången i de allmänna nordiska gillesdagarna. De är av helt annan storleksordning än de nordiska marina gillesdagarna, som undertecknad har erfarenhet av. Deltagarna kom från fyra

nordiska länder och var totalt ca 230, av dessa 57 från Finland. I marinens gemensamma nordiska dagar deltar i allmänhet under 100 personer. Sälunda var ramarna i allmänhet och programmet i synnerhet mångsidigare, men så varade den gemensamma träffen också i fyra dagar.

Karlskrona är Sveriges största marinbas, som leder tio mindre basers verksamhet. Det kändes konstigt att ingen hindrade bl.a. antrandet av ubåtstornet. Fartyget, HMS Halland, var visserligen till salu. Kanske klas-



Sukeltajakoulussa. Vas. Timo Koukku Merenkurkun killasta, taustalla Oulun Kiltapiirin puheenjohtaja Seppo Suhonen. Etualalla kouluttaja, luutnantti Jarmo Vajjos Con Dios Ruotsin merivoimista.

Karlskronassa



Pohjalaiset valmistautumassa paraatimarssiin. Vas. Märten Holmberg Maanpuolustuskillasta, Mauno Hintsala, Urpo Hirvonen, Mikael Pasto (takana) ja Teuvo Roden Pohjanlahden Laivastokillasta. Oikealla Eino Kostian ja Reino Varinowski Turun Laivastokillasta.

gillesdagar i Karlskrona

sificerades vi som potentiella köpare. Vi fick även i all ro bekanta oss med ett smyg-fartyg som kunde färdas i radarskugga, samt utan att någon hindrade oss inspektera ett otal större och mindre krigsfartyg. Ingenstans kunde man observera förbudsskyltar och minst av allt vakter. Men vi var ju redan inom militärt område och inträdet ankomstdagen var redan en mer komplicerad procedur.

Inkvarteringen var kargt militärisk; en kasern med namnet Trolle. Dess historia torde ha sin grund i 1700-talet. Till lunch och middag bjöds äkta svensk soldatmat. Från denna kasern gjordes sedan under tre dagar studiebesök till mål som världarna hade planerat. Ankomstdagen bar namnet Karlskronas Dag. Efter öppningsceremonin följde gudstjänst i Kungliga Amiralitetskyrkan och efter det parad i kors och tvärs genom Karlskrona till glädje för stadsborna. Till slut nåddes stortorget, där staden tog emot. Marscheringen slutade inte där utan paraden fortsatte till ön Stumholmen, där ett imponerande sjöfartsmuseum fanns. Följande dag benämndes Försvarmaktens Dag. Gästerna transporterades till en närliggande flygbas, där vi fick se och särskilt höra Jas Gripen flygstart; enligt viss information var starten inte en demonstration för be-

sökarna utan ett alarm till en verklig uppgift. Må det vara hur som helst med den saken, maskinens avfärd var i alla fall mycket imponerande. Tyvärr var det dåliga vädret ett hinder för en utlovad uppvisning. En liten tröst var att bekanta sig med flygvapnets helikopterutrustning i fältets hangarer. Samma dag hade vi möjlighet att bekanta oss med dykarutbildningen. Vi fick se en över 20 m djup brunn, där den praktiska utbildningen genomfördes. Vi fick även se olika tryckkamare, där eleverna fick lära sig de olika förhållandena under havet. Dagen avslutades med garnisonschefens mottagning. Den tredje dagens tema var Världsarvet. Hela Karlskrona stad är utnämnd till UNESCO:s världsarv.



Päättösjuhlaan menossa (vas.) Olli Niskanen, Laivaston Kilta ry:n puheenjohtaja, Hintsala ja Per-Elf Boström, Vaasan kiltapiirin puheenjohtaja.

Gillesmedlemmarna transporterades till Kungsholmens fort, en ö som ligger i inloppet till Karlskrona, där hela förmiddagen tillbringades. Vi fick grundlig information om fortets historia. I programmet ingick även en stridsuppvisning av hemvärnstrupper. Vi fick föresvisat både på karta och utpekad i havet platsen där den ryska ubåten stötte på grund på 1980-talet; whisky on the rock (båten var i Nato-klassificeringen en whiskyklassens ubåt). Innan den avslutande högtidsbanketten höll Blekinge läns landshövding en mottagning på länsresidenset. Under den lyckade avslutningsbanketten tog gillesveteranen Anders Wolkama "poängen hem" genom sin gripande betraktelse och

reflektion över sin tid som krigsbarn.

Den sista dagens mest stämningsfulla aktivitet var då samtliga närvarande nordiska gillesförbunds ordförande från en gammal postkonert sänkte kransar i havet till de stupades minne medan gillesmedlemmarna stod i givakt på kajen och nationsfanorna gjorde honnör.

Värdarna hade satsat mycket på dagarnas program och det noterades. Vi togs väl omhand och till vårt förfogande fanns en sambandsofficer, som talade hyggligt finska. Vi finländare guidades av en löjtnant Erik Korvenrinne i den Svenska marinen, vars släktrötter ledde till Ingermanland. Dykarskolan och dess verksamhet föreviades av löjtnant Jarmo Vajjos Con Dios, som namnet till trots talade behjälplig finska. Även på flygbasen guidades vi av en officer som talade finska. På detta sätt kom allt som informerades oss till del, fastän man inte själv skulle ha klarat av det svenska språket.

Fastän dagarnas program var förhållandevis fullspikade hördes inga klagomål eller gnäll. Tvärtom, många av deltagarna bestämde redan då, att efter två år möts vi i Norge.

Text Teuvo Rodén
Bearbetning till svenska:
Per-Elf & Tarja Boström

Kirjauutuuksia

Pohjaista
sotahistoriaa

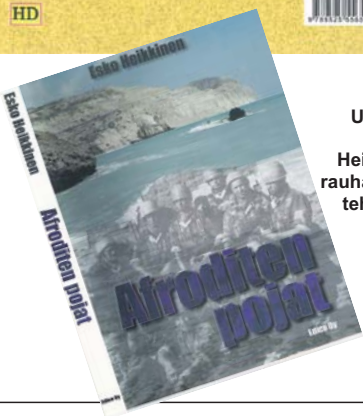


Etulinjassa ja kotirintamalla

Jalkaväkirykmentti 37 menetti heinäkuussa 1941 runsaan kolmen päivän aikana Säkijärven taistelussa 130 miestä kaatuneina ja lähes 450 haavoittui. Miehet olivat aluksi enimmäkseen Kauhavalta, Alahärmästä ja Susjärveltä. Myöhemmin tuli täydennyksiäkin muualta Suomesta.

Alkersantti Tauno Hautalan (1915-1992) sotapäiväkirja on autenttinen ja tarkka kuvaus 1. pataljoonan (JR 37:n) reitistä Kauhavalta Rajjoelle asemastaan. Hän kuvaa askel askeleita etulinjassa koettuaan sodan kauhuja.

Samaan aikaan hänen pieni tyttärensä Ulpu viettää rauhallista rinnakkaiseloa Etelä-Pohjalaisessa pikkukylässä venäläisten sotavankien ja saksalaisten upseerien keskeillä. Tytär kuvaa lapsuuttaan ja kotiyhtänsä tapahtumia osin fiktiivisenä, osin omien muistikuvien pohjalta. Kirjassa hän nivoo taidokkaasti yhteen isän sotakokemukset ja kotirintaman arjen, jota hän katselee lapsen silmin.



Uusi kirja
Esko
Heikkiseltä
rauhanturva-
tehtävistä.

Esko Heikkinen

Afroditen pojat

Romaani Kyproksen polttavan auringon alta

Vapaa viina ja viskihaukat, yökerhomallakat ja seikkailunhaluiset kotirouvat – myös vastuullinen ja itsenäinen rauhanturvatyö – miten tästä kaikista selviytyy pohjoisen valkovarvas, haurasmielinen valtielas mies?

Kypros on saanut kirjoittajansa: Esko Heikkisen neljäs YK-kirja Afroditen pojat on karheen todellinen, elämänmakuinen romaani, jossa kertojan ääni kuuluu vahvana, kuvat kulkevat silmien edessä.

Paahattavaa helteessä ja hievevän pehmeässä merivedessä nuorista rauhanturvaajista kypsyä, kenties, aivan aikuisia miehiä. Kujeilevasti hymyillen katselee Rakkauden Jumalatar suojatensa puoleen, jos kohta muutaman kerran hänen otsallaan kyllä häivähtää huolen rypyt.

Heikkisen rento ja lennoks kirjoitustyyli, hyvänsuopa humorit, paikoin naljailleväkin, ja suuret tunteet vievät mennessään. Kun aika on, kokenut kirjoittaja nakkaa lukijansa Pieliisen piiskaavaan jäämyrskyyn, ja silloin tuivertaa todella tuimasti.

Edico Oy

Pääty: Mikko Sallinen
Kannen kuvat: Esko Heikkinen - "A" - Lehtimiehen arkisto
9789525700834





PERHON KUNTA
www.perho.com

HYVIÄ RANTATONTTEJA
Kts. www.perho.com



Perhon seurakunta



Perhon Lions



**KESKI-POHJANMAAN
MAASEUTUOPISTO**
Perho

**NYKYAIKAINEN, KEHITTYVÄ,
MONIPUOLINEN OPPILAITOS mm.**

* maaseutuyrittäjä, pk ja yo
* hevostenhoitaja, pk ja yo
* maaseutuyrittäjä tai hevostenhoitaja sekä lukio
* luontoyrittäjä (riistapainotteinen), yo tai ak
Meillä on uudehkot viihtyisät tilat, mm. 3 tallia, pihatto, maneesi, navetta ja sikala, opetustyöpaja, luokat, asunot.
Haantie 26, 69950 Perho, p. (06)-824 1254
email: info.perho@kpedu.fi Internet: www.kpedu.fi



Veteraanit esittivät ohjelmaa Anja Hakalan johdolla. Kuvat ja tekstit lehteen toimitti Jorma Koivuniemi.

Perhon sotaveteraanileiri 3.–5.8.2009 Humalajoella



Sykähdyttäviä sota-ajan kirjoja lukemassa veteraanin puoliso Elsa Humalajoki.



Sotaveteraanimitalilla muistettua vasemmalta oikealle: Leijonien presidentti Olavi Vähämäki, veteraanileirin taustavaikuttaja Pentti Neuvonen ja pitkäaikainen veteraanien jaloista huolehtinut Venla Jylhä.

Perskeles! Täältä tullahan silloin ku itte tahrotahan!

Lähes kaikissa työyhteisöissä ovat tekijät lähtöisin eri puolilta maata. Ehkä kuitenkin kaupungeissa ja eteläosissa maata heitä on enemmän. Olihan maaltamuuttoliike rintamaille 1970-luvulla vilkkaammallaan. Myös Ruotsi veti väkeä.

Niinpä valtion virastoissa ja laitoksissa palveli virkamiehinä ja toimihenkilöinä maan eripuolilta tulleet japahekielessä kuuli monenlaisia murteita, ilmaisu tapoja ja irrallisia sanoja, joista ei äkkiseltään osannut tehdä oikeita johtopäätöksiä.

Niinpä Rajavartiolaistoksessakin palveli miehiä, jotka puhuivat syntymäseutunsa murteita, ja puheensoljumista oli mukava kuunnella. Varsinkin Lounais-Suomen "laulava" aksentti, eteläpohjalaisten jämäkkä, savolaisten "viäntäminen" ja kiäntäminen, eteläkar-

jalaisten kannaksenmurteen tapailu jopohjanperän h:n päältä puhuminen kuulostivat mukavilta. "Raunkielestä" ei aluksi saanut tolkkua ja Turun säkättävä murre kuulosti "hernerokan porisemiselta".

Olimme kerran syksyisenä kuuran kaunistamana aamuna partiomatkalla. Partiomajan katto oli päällystetty päreillä ja meillä oli mukana kantamus uusia päreitä katon korjaamiseksi. Kaverini nousi tikkaista pitkin katolle ja itse autoin hänelle tarvittavat tarvikkeet, naulat, päreet ja vasaran.

Katto oli vielä kuuran peitossa ja liukas. Kaverilla oli kumisaappaat, joten katolla pysyminen oli vaikeaa.

Hän ei ehtinyt irrottaa montakaan lahonnutta pärettä, kun alkoi liukua katolta alas. Onneksi hän osui tikkaiden yläpään tarraten siitä kiinni. Mies oli jäyhä eteläpohjalainen, tanakkakokoinen ja hieman kömpelö.

Mies totesi harvakseltaan joksinkin: "Perskeles! Täältä tullahan silloin ku itte tahrotahan!"

Tietenkin kun toiselle käy harmiton vahinko, ei voi olla nauramatta. Näin kävi minullekin.

Vielä kumisaappaisiin liittyvä pilailu. Maastossa kesäisin liikkuvat joutuvat käyttämään enimmäkseen kumisaappaita. Ne ovat rajamiehille ainakin sisämaapartioinnissa välttämättömät. Päivän talsittuaan ovat jalat "kuin naisen silmät, suuret, hellät, siniset ja kosteat..."

Syksyisin ja keväisin tapahtuu hukkumisia ihmisten uskaltautuessa heikoille jalleille. Olisi parempi kiertää pitempi matka kuin oikaista arveluttavan jään yli.

Olimme kerran rajapartiomatkalla ja eräänä tehtävänä oli raja-aukon tarkastus. Raja kulki noin 50 metrin pituisen hiekkapohjaisen lammen keskellä.

Marraskuun alkupäivien

pakkaset olivat jättäneet pinnan muutaman senttimetrin vahvuiseen jäähen. Tultuamme rannalle aprikoidimme jään kestävyyttä – vai olisiko lampi kierrettävä kauempaa. Koska sisämaan puolella oli jyrkkä kallio, päätimme riskeerata ja ylittää lampi jäätä pitkin.

Astuessamme jälle se ritisi ja ratisi. Olimme varanneet käsimme pitkät seipäät jään peltämisen varalta. Aloimme edetä varovasti. Pidimme toisiimme välimatkaa seipäiden pituuden verran.

Kaverinano oli sama. joka oli pudota majan katolta. Päästyämme noin kymmenen metrin päähän rannasta, jää petti kummankin alta ja vajosimme vyöttäisiä myöten kylmään veteen!

Minä aloin puhua rumia! Kaverini ei hätkähtänyt, vaan loihe lausumaan sananparren: "Mikä meillä on tässä ollessa – matalassa

kaivossa..."

Seipäiden avulla selvisimme tulosuuntaan jälle. Onneksi reppu sisästä pysyi kuivana. Siirryimme rajalta näkösuojaan, rakensimme komean roihun ja parin tunnin kuivattamisen jälkeen puimme kuivat vaatteet. sukat ja jalkineet päällemme. Samalla palastimme ja hörsäpimme "öykeät hörötimet" (kahvit).

Monista harmittomista pulmista selviää usein hurrilla huumorilla. Huumorintajua on monensortista

ja kaikki eivät hyväksy sitä, mikäli se kohdistuu itseensä.

Joka tapauksessa reipasta rajamieselämää ei voita mikään muu kuin vielä reippaampi rajamieselämä.

Tosin tänä päivänä tehtävät ovat monipuolistuneet ja apuna on nykyajan hieno tekniikka. Henkilöstö on hyvin koulutettua ja motivoitunutta.

Samoin armeija- ja poliisipuolella

Ilmari Matinniemi

Kiuruvesi





Ryhmäkuvassa Merivoimien ilmapuolustusesitelman kuulijat ja esitelmöitsijä. Kuvat Jouko Kuusmin.

Merivoimien ilmapuolustukseen tutustumassa

Merivoimat järjestivät ns. avointen ovien päivän toukokuun 24. päivänä Kokkolassa. Miinalaiva Hämeenmaa ja mukana olleet ohjusvenet kokosivat runsaan yleisöjoukon Yksipihlajan satamaan. Hämeenmaa edustaa modernisoitua miinalaivastoa. Sen kalustukseen kuuluu luokansa mukaisesti miinan- ja syvyyspommien pudotustekniikka ja tarpeellinen tykkivaruus.

Toki rauhan aikaiseen varustukseen kuuluu myös muuta. Eräs, arvatenkin suosittu laitteisto oli kuntosalivälineistö laivan uumenissa.

Rauma-luokan ohjusvenneiden varustukseen kuuluu mm. ohjusvarustus ja laivatykki ja konekiväärit. Hamina-luokan ohjusvenneiden ohjusvarustus on nykyaikaisempi ja siis myös tehokkaampi. Niiden ulkomuoto on myös virtaviivaisempi. Ne on muotoiltu ja niiden materiaalit ovat sellaisia, että aluksen havaitseminen tutkassa on vaikeutunut.

Nykyaikaisen ohjusveneen miehistö on pääosin ammatillaisia, mutta toki joukkoon otetaan myös muutama varusmies. Osana henkilöstöä on ns. ILPU-henkilöstö eli ilmapuolustuksesta vastaavat sotilaat.

Meripuolustuspiirin Kok-



Risto Pouttu ohjenta muistolahjan kapt.luutn. Sami Halmu.



Antti kiinnosti aluksen ohjaamista.



Kuntosali miinalaivan uumenissa.

kolan meriosasto oli järjestänyt aiheesta kiinnostuneille reserviläisille mahdollisuuden tutustua sekä aluksiin että kuulla esitelmä merivoimien ilmapuolustuksesta. Ilmapuolustusta esitteli

kapteeniluutnantti Sami Halmu.

Merivoimien ilmapuolustus on merkittävä osa koko Suomen armeijan ilmapuolustusta. Niiden tehtäviin kuuluu rannikko- ja meri-

alueiden ilmapuolustuksen osallistuminen. Ilmapuolustuksen johtajajärjestelmä hyödyntää nykyaikaista datan-siirtotekniikkaa. Samantasoinen tekniikka on käytössä sekä aluksilla että maalla sijaitsevilla johtokeskuksissa.

Todettakoon, että esimerkiksi Hamina-luokan ohjusveneen tutkan kantama on jopa 200 kilometriä. Sopivasti sijoittuneena sen valvoma alue kattaa pitkän pätkän Suomen rannikko-alueita. Merivoimien kaluston liikkuvuus takaa sen, että aluksia voidaan sijoittaa tarpeen mukaan painopiste-alueille.

Merivoimien ilmatorjunnan tehtäviä ovat merikuljetusjärjestelmien suojaaminen, ne täydentävät ilmapuolustusta ja ovat osa omasuojajärjestelmää. Ilmatorjunnan tehtäviin kuuluu hävittäjien torjunta, elektroninen vaikuttaminen, ilmansuojelu ja ilmatorjunta. Näitä tehtäviä varten merivoimilla on edellä mainittu ILPU-henkilöstö.

Kapt.luutn. Sami Halmu totesi merivoimien olleen jo useita vuosia mukana Lohdajan harjoitusalueella järjestetyissä harjoituksissa. Tänä keväänä mukana oli viisi alusta ja niiden miehistö.

Jouko Kuusmin



Ohjusvene Hamina luokka.



Avoimet ovet Yksipihlajan satamassa keräsi yleisöä.

topi
KEITTIÖT

Topi-Kalustaja Oy,
PL 46, 85101 KALAJOKI,
p. (08) 469 5500, fax (08) 460 768

CENT
lista-center.fi

KULJETUS RAHKOLA OY

Meinalantie 36, 85100 KALAJOKI
☎ (08) 460 168, fax (08) 462 950

www.kuljetusrahkola.fi

ferral group

Tavallista parempi Ruokakauppa

K SUPERMARKET

KALAJOKI

Palvelemme arkisin klo 8-21, la 8-18 ja sallittuina su 12-21

LKV[A]
Kalajoen Kiinteistöhoito Oy
Kalajoentie 32, 85100 KALAJOKI
Puh. (08) 462 090 ja 462 769
email: aila.sirila@kkh.inet.fi

KI Kalajoen Teräs Oy

Merenojantie 8, PL 73, 85101 KALAJOKI
Puh. (08) 463 345

KTR
KALAJOEN
TEOLLISUUSRAKENNE

RAUTA TAINIO KY
Kalajoentie 37, 85100 KALAJOKI
puh. (08) 460 034, fax (08) 460 666

Märkesåret 2009 – en historielektion för svenskarna

1808–09 års krig eller finska friget är inte lika känt bland svenskarna som finländarna.

Vi finländare får tacka vår nationalskald Runeberg som i Fänrik Ståls sägner har gjort platser, personer och händelser odödliga runt om i Finland. Finländaren kan dessutom förknippa det militärhistoriska med det senaste krigets företeelser och får därigenom en förståelse för situationer och följder. Vi kan närma oss historien med vördnad, heder och ett helt annat djup. Svenskarna har däremot inte upplevt krig, svårigheter i samband med krig och har med andra ord inte erfarenheten av vördnad och heder på samma sätt som oss finländare. Detta kunde vi i Österbottens Regemente erfara efter detta års sträpningar på svensk mark.

Under 1808 hölls nästa helt uteslutande alla strider på finländsk mark, under vintermånaderna övervintrade de finländska regementena i Torneå och Haparanda trakten medan de svenska trupperna som stridit i Finland hemförlovades. Vinter 1808–09 var en total katastrof för de finländska trupperna som decimerades med ca 30% på grund av svält, köld och sjukdomar.

Under våren anföll ryssarna den västra svenska riksdelen. Speciellt i mars var läget ytterst kritiskt med statskupp och trefronts krig med anfall över Torneå, Kvarken och Ålands hav. Aldrig har Sverige som nation varit så nära att raderas ut bland världens nationer.

Österbottens Regementes Lif Compagnie från Oravais har deltagit och varit med i planeringsgruppen vid de två större evenemang i Sävar och på Ladugårdsgården i Stockholm. Orsaken till att vi varit så delaktiga i planeringen av



Kungaparet och Kronprinsessan hade i ett tidigt skede tackat ja till föreningen interaktiv historias inbjudan och var märkbart intresserad av hela arrangemanget och tacksam över de trupper som lagt ned själ och hjärta i återskapandet av historien till alla dess delar.

de svenska arrangemangen var naturligtvis vår välskötta minneshögtid och evenemang i samband med "slaget vid Oravais" under hösten 2008. Oravais historiska förening r.f. har tack vare detta arrangemang erhållit ett högt anseende bland olika arrangörer, statliga instanser, historiker mm, det är glädjande och vi ser det som ett tack, för att vi vill lyfta fram och levandegöra vår historia. Ingredienserna vid Oravais var en presentation av slagets förlopp för 200 år sedan och dess följder för allmänheten och skolelever, gudstjänst i den tidsenliga kyrkan, parad till minnesstoden för hedrande kransnedläggning, föredrag av statliga representanter i form av en avslutande minneshögtidsfest. Vid tillfällen deltog förutom statliga, militära representanter och



Evenemanget för allmänheten hölls under en dag och bestod av presentation av händelseförloppet kring själva slaget med teatrala inslag som skildrade befälens problem och beslut under själva tiden för slaget 1809. Ca. 4 000 åskådare hade bänkat sig på läktare, i gröngräset eller satt i medtagna trädgårdsstolar.

tidsenliga trupper från Sverige, Ryssland och Finland, även de "historiska släkterna" Klingspor, Adlercreutz, von Schwerin, von Döbeln, von Vegesach, von Essen och Kamenski. Ledstjärnan för evenemanget var texten som finns skriven på minnestoden i Oravais; "Hedrat åt krigare fallna på Oravais slagfält...".

"Sista slaget" i Sävar hölls likaså på den "rätta dagen" 19 augusti 2009, på Carl XVI Gustav HM Konungens initiativ, med andra ord efter exakt 200 år. Lif Compagniet deltog som den största enhet med hela 32 man i uniform och 13 kvinnor med trossuppgifter, det totala deltagarantalet var ca 170 (250 i Oravais). Evenemanget för allmänheten hölls under en dag och bestod av presentation av händelseförloppet kring själva slaget med teatrala inslag som skildrade befälens problem och beslut under själva tiden för slaget 1809. Slaget skildrades av de trupper som var på plats; ryska, norska, finländska och svenska. Truppen som hade den längsta resvägen var en artillerigrupp från Moskva och dessutom med egen 6 punds kanon.

Kungaparet och Kronprinsessan hade i ett tidigt skede tackat ja till föreningen interaktiv historias inbjudan och var märkbart intresserad av hela arrangemanget och tacksam över de trupper som lagt ned själ och hjärta i återskapandet av historien till alla dess delar. På frågan vad HM Konungen för övrigt tar med sig från evenemanget svarade han: En kavaj som luktar svartkrut! Ca 4 000 åskådare hade bänkat sig på läktare, i gröngräset eller satt i medtagna trädgårdsstolar. Evenemanget slutade likaså med kransnedläggning vid motsvarande monument



Österbottens Regementes Lif Compagniet från Oravais deltog som den största enhet med hela 32 man i uniform och 13 kvinnor med trossuppgifter, det totala deltagarantalet var ca. 170.



Sista slaget" i Sävar hölls likaså på den "rätta dagen" 19 augusti 2009, på Carl XVI Gustav HM Konungens initiativ, med andra ord efter exakt 200 år.



Svenska stadsmaktens representanter utrikesminister Carl Bildt och militärattaché Nylander lägger ned krans vid minnestoden i Oravais.



De historiska släktena här representerade från vänster bl.a. av von Döbeln, far och son Adlercreutz, herr och fru von Essen.

i Sävar by. Besöksantalet vid kransnedläggningen vittnade om att intresset, eller som jag personligen ser på det hela, förståelsen för denna handling inte har samma betydelse och erfarenhetsgrund som hos oss i Finland.

Freden i Fredrikshamn slöts den 17 september 1808. I samband med detta ville föreningarna i Sverige, Finland och Ryssland berätta historiens om 1808-09 års krig på ladugårdsgärdet i själva Stockholm. Evenemanget skulle ha som uppgift att åskådliggöra slagen i Finland och Sverige under kriget samt att slutligen fira freden mellan länderna. Personligen hade jag ansvar

för själva uppvisningen på slagfältet och den historiska presentationen av de mest betydande slagen under finska kriget.

Trupprörelser och scenarion från platser som Abborrefors, Siikajoki, Oravais, Virta bro, Sävar rullades fram framför besökarna. Till vårt förfogande hade vi ca 215 man i uniform, av dem 105 från Ryssland, och ca 25 kvinnor i trossen ansvariga för maten och fältlägret. Från Oravais var vi 48 stycken. Till förfogande för skådespelet fanns sex stycken kanoner, infanterister och jägare i tidsenliga uniformer och musköter, 21 stycken dragoner, kosacker och husarer till häst.

Vi formerade plutoner och exercerade med bataljoner (ej i full storlek), sköt plutonsalvor eller ledvis, samt rullande eld. Infanteristerna formade karre' (fyrkanter med bajonetter utåt, "igelkottsformation") när husarerna anföll i full galopp och dragna sablar. Öronbedövande smällar och stickande stora svartkrutsmoln från kanonerna bidrog till att publiken fick en klar bild av hur ett slag för 200 år sedan kunde arta sig. Tack och lov att detta inte var verklighet, fast man såg en och var bland soldaterna som spelade sårade. Allt för att ge besökarna en rättmätig bild av striderna.

Vi som berättar historien har många gånger undrat hur man fick manskapet att ställa upp på långa led helt oskyddade, raka i ryggarna gåendes rakt mot vinande muskötbykolor och frustande kanoner fyllda med druvhagel. Idioti! Men så var krigets förutsättningar på den tiden, brutalt och handgriplikt, men på årens fält som man sade. Hur kan vi förstå detta? Kanske gen-



om att förstå att de människor som ikläddes sig blodig skjorta, gjorde det de trodde då var rätt? Det var och är en yrkesgrupp som behöver lyftas fram som vilken annan yrkeskår genom historien. Den uppgiften har vi tagit som vår.

Fältlägret var populärt bland besökarna. Här kunde man se vita tält i systematiska rader, gevärsparader, kokgröpar med trebensanordningar som grytor och kaffepannor hängde i, soldater som satt och åt, trossfolk som reparerade skodon och tillrättade mat, musiker som spelade tidsenlig musik på trumma och pipa. Stockholmarna ville delta i musiken gen-

om dans och att smaka på soppan eller köpa en skorpa, bara för att uppleva.

Följande dag firades freden. Soldathustrur berättade om livet i fält till skillnad från det rätt lugna soldat-torpslivet. Nu presenterades också soldaternas uppgifter under fredstid, kyrkbacksexercis, hästtävlingar som carousell, musik och skådespel mm. Von Döbeln höll sitt mäktiga tal till de finländska trupperna i Umeå när männarna sändes efter krigsslutet hem till, ja vad... De "historiska släktenas" representanter fanns på plats även här och presenterade sina anfäders uppgifter under kriget, detta gav publiken och oss en

speciell dimension i det hela. Allt avslutades av en enkel ung finländsk kvinnas sång (Emilia Backman) på den gamla exercisheden framförande "Gabriellas sång" till en tårögd publik men som gavs framtidstro och som samtidigt hade fått en rejäl dos historia en resa tillbaka i tiden.

Gemensamt för alla dessa tillställningar har varit att huvudarrangörerna varit lokala ideella föreningar, en stor heder till dessa som gett av sin tid och kraft. Nu om inte tidigare har vår österbottenska trupp lärt svenskarna vad ordet talko innebär. Vi har under alla dessa tillställningar bidragit med en stor talkoinsats för att svenska föreningarna skulle våga presentera en inte alltid så angenäm tidsperiod av deras historia.

Oravais historiska förenings traditionsgrupp österbottens Regementes Lif Compagnie ser sig som en mobil marknadsföringsenhet för Finland och Österbotten vars uppgift är att levandegöra och medvetengöra våra åskådare om vår och kanske även deras historia.

Göran Backman

Ordförande i Oravais historiska förening r.f. och Kapten i Österbottens Regementes Lif Compagnie Bilderna är ur bildverket "Slaget vid Oravais" och tagna av medlemmarna ur fotoklubben Knäppisarna.



Slaget skildrades av de trupper som var på plats; ryska, norska, finländska och svenska. Truppen som hade den längsta resvägen var en artillerigrupp från Moskva och dessutom med egen 6 punds kanon.

Sinunkin apuasi tarvitaan



Veteraanien henkisen perinnön siirtäminen tuleville sukupolville on meidän kaikkien yhteinen asiaamme.

Tätä työtä tukemaan tarvitaan myös sodan koettelemuksista kertovaa esineistöä.

Auta meitä kokoamaan Pietarsaaren kaupunginmuseon veteraanitilaan asuja, aseita, karttoja, kirjallisuutta, kirjoja, lippuja, standaareja, viirejä, puhdetöitä, sotilaspasseja jne. jotta veteraanitilalle asetetut toiveet toteutuvat.

Mukana hankkeessa ovat Sotainvalidit, Rintamamiehet, Sotaveteraanit, Sotilaspöytä, Reserviupseerit ja Reserviläiset.

Pietarsaaren kaupunginmuseo,
Isokatu 4, puhelin 06-785 1111



Esikuntapäällikkö everstiluutnantti Tomi Nurminen on nukkunut pois

”Valoisa johtaja on poissa”

Pohjanmaan Sotilasläänin esikuntapäällikkö Tomi Juhani Nurminen menehtyi äkilliseen sairauskohtaukseen 30.7.2009 kotonaan Vaasassa.

Tomi Nurminen syntyi Helsingissä 30.3.1955 ja vietti nuoruutensa Helsingin Vallilassa. Hän kirjoitti ylioppilaaksi Alppilan Yhteislyseossa 1975. Sotilasura vei urheilullisen, lahjakkaan nuoren mennessään ja hän valmistui upseeriksi 63. kadettikurssilta vuonna 1979.

Ammattisotilaan monipuoliset palvelustehtävät alkoivat Helsingissä Uudenmaan Jääkärirykmentin opetusupseerina ja lopulta komppanianpäällikkönä vuosina 1979-82. Ura eteni Sotakorkeakoulun opintoihin 1987-89 ja edelleen Kadettikouluun taktiikan ja johtamistaidon opettajaksi.

Upseerin nopean tehtävänkieron mukaisesti hänet määrättiin 1992 Pääesikunnan koulutusosastolle. Eri tehtävissä osoitetut neuvottelijan taidot oli tässä vaiheessa huomattu ja hänet



Everstiluutnantti Tomi Nurminen
30.3.1955–30.7.2009.

määrättiin Puolustusministeriöön, jossa hän palveli Puolustuspolitiikan osaston vanhempana osastoupseerina vuoteen 1997.

Sotakoulu- ja esikuntavaiheen jälkeen upseerin mieli kaipasi takaisin kentälle. Niinpä Tomi Nurminen oli helppo ottaa vastaan esikuntapäällikön tehtävät everstiluutnantiksi ylennettynä Pohjois-Karjalan Prikaatissa Kontiolahdella, Joensuun kupeessa.

Takaisin Helsinkiin Pääesikuntaan hän palasi 1999 Pääesikunnan Viestintäosaston apulaisosastopäälliköksi. Pari vuotta Tomi Nurminen ehti työskennellä kotikaupungissaan, kunnes uudet vaativat tehtävät kutsuivat Lappiin Lapin Sotilasläänin esikuntapäälliköksi Rovaniemelle.

Viimeisimmät lähes kolme vuotta everstiluutnantti Tomi Nurminen toimi Vaasassa esikuntapäällikkönä ja toimeenpani puolustusvoimien johtamis- ja hallintojärjestelmän uudistuksen. Uudistuksen yhteydessä Vaasan Sotilasläänin muuttui Pohjanmaan Sotilaslääniksi 2008.

Nyky päivän sotilaille tärkeän kansainvälisen kokemuksen Tomi Nurminen hankki jo uransa alkuvaiheessa, sillä hän palveli YK:n rauhanturvaoperaatioissa UNIFIL-joukoissa Libanonissa komppanian varapäällikkönä 1982-84.

Maanpuolustustyö, lukeminen ja urheilu olivat Tomi Nurminen mieliharrastuksia.

Hän osallistui uransa aikana aktiivisesti mm Kadettikunnan toimintaan. Nuoruuden urheilulajeina olivat mm jalkapallo ja suunnistus. Vartuneemmalla iällä hän siirtyi golfin salojen pariin.

Tämän vuoden urheilullisena tavoitteena oli osallistua ensi marraskuussa New York City Marathonille. Hän oli innoissaan saatuaan keuhkokuumeen, että oli tullut hyväksytyksi tapahtumaan.

Esikuntapäällikkö ”Tomi” oli pidetty johtaja, jolla riitti aina aikaa alaisilleen ja ystävilleen. Hänet muistetaan valoisana ja huumoria ymmärtävänä ihmisenä. Näiden avujen myötä hänellä oli poikkeuksellinen taito luoda vieraassa ympäristössä nopeasti ympärilleen laaja yhteistyö- ja ystävöydenverkosto. Sen saattoivat todeta monet pohjalaiset.

Tomi Nurmista jäivät kaipaamaan puoliso ja neljä poikaa sekä sukulaiset, työtoverit ja ystävät.

Eversti **Jorma Aherto**
Vaasan sotilasläänin komentaja

Haapajärven sotiemme veteraanien perinnehuone

SUOJALUKKO

Osoite: Kauppakatu 19,
85800 Haapajärvi
Sisäänkäynti kunnan kulttuuritalon pihan puolelta.

Aikavaraukset:
vapaa-aikavirasto puh. 08 – 769 3201

Tapio Luukkainen Pohjanmaan esikuntapäälliköksi

Everstiluutnantti Tapio Luukkainen on määrätty Pohjanmaan Sotilasläänin esikuntapäälliköksi marraskuun alusta 2009.

Tapio Luukkainen kokee uuden tehtävänsä haasteellisena Pohjanmaalla, jossa maanpuolustustahto on perinteisesti korkealla.

Miten voimme jatkossa säilyttää korkean maan-

puolustushengen ja palvelusomme veteraaneille ja maanpuolustusjärjestöille, hän puntaroi mutta luottaa aluetoimiston osaavaan henkilöstöön.

Eräs aluetoimiston tärkeimmistä tehtävistä on asevelvollisten valvonta ja kutsuntojen järjestäminen.

Kutsunnat ovat meille ensi vuonna entistä vähemmän

henkilöstöllä jo suuri haaste, laskelmoi uusi esikuntapäällikkö.

Everstiluutnantti Tapio Luukkainen on kotoisin Etelä-Pohjanmaalta Kurikasta eikä Pohjanmaa ole kaukana hänen nykyisestä sijoituspaikastaan ja tehtävästään Tykistöprikaatin esikuntapäällikkönä Niinisalossa.



Everstiluutnantti Tapio Luukkainen.

VASA KRIGSVETERANMUSEUM VAASAN SOTAVETERAANIMUSEO

Teemana näyttely: Suomen lippu 90 vuotta.
Utställning: Finlands flagga 90 år.



Kyrkoespianaden 22
Källarvåningen

Kirkkopuistikko 22
Kellarikerros

Öppet / avoinna: Sö/su kl./klo: 14:00–16:00
Grupper / ryhmät:

- enligt överenskommelse,
- sopimuksen mukaan.

tel. / puh. (06) 3129 894.

Museot ovat kansakunnan muisti

Suomen Jääkärimuseo Finlands Jägar museum KORTESJÄRVI

- Museossa kerrotaan jääkäriilleen syntymästä, toiminnasta ja sen merkityksestä maamme itsenäisyydelle.
- Jääkärien tarina kertoo lähes 2000 nuorukaudesta, jotka lähtivät Saksaan oppimaan sotataitoja tavoitteenaan itsenäisen isänmaaa.
- Perusnäyttelyn lisäksi museossa on viimeinen jääkärien, kenraali Väinö Valveen huone sekä vaihtuvia erikoisnäyttelyitä.
- Museossa on huomattava kokoelma jääkärien sukulaisten lahjoittamaa materiaalia.
- Museokaupassa kiinnostavaa ostettavaa.

Avoinnä	16.8. - 14.6. ma-pe klo 10.00 - 15.00 15.6. - 15.8. joka päivä klo 11.00 - 18.00 muina aikoina sopimuksen mukaan.
Pääsymaksu	2 euroa

Kirjautuus: Niittokoneasiamiehistä jääkäreiksi.
Esitelmää jääkäriseminaareista 1998-2007.

Kirjan hinta 15 euroa.
Lähetettäessä kirjan hintaan lisätään postikulut.

Osoite	Jääkärintie 80 (kunnanvirasto) 62420 KORTESJÄRVI
Puhelin	Puh. (06) 2412 4228, (06) 2412 400
Email	hanna.nick@kortesjarvi.fi
www-sivusto	www.jarvisedunmuseoverkko.fi



**SOTIEMME
VETERAANIT**
VETERANERNA FRÅN VÅRA KRIG

Vapaaehtoiset keräävät sotiemme veteraanien hyväksi

Tuhannet vapaaehtoiset tekevät mahdolliseksi Sotiemme Veteraanit keräyksen. Ihmisten halu auttaa ja antaa omaa aikaa sitä eniten tarvitseville, on arvojen pehmentymisen myötä korostunut. Varojen jääminen "oman kylän miehille" lisää sekä vapaaehtoisten auttajien että lahjoittajien motivaatiota.

Keräyksen tavoitteena on tukea sotiemme veteraanien kotona asumista.

Suomen sotiin vuosina 1939–1945 osallistuneita sotiemme veteraaneja on elossa 67 000 henkilöä ja keski-ikä heillä on 86 vuotta. Kaikki valtakunnalliset veteraanijärjestöt ovat mukana Sotiemme Veteraanit -keräyksessä.

Sotiemme Veteraanit 2008 varainhankinnan tuotto oli 2,7 miljoonaa euroa kokonaisuudessaan. Keski-Pohjanmaalla keräystuotto oli 70 087,72 €, joka jaettiin paikallisten yhdistysten ja keskusjärjestöjen mukaisesti.

Avustusta on tähän mennessä myönnetty mm. lääkke- ja hoitokulujen omavastuuosuuksiin, silmälasisiin, rollaattoreihin ja muihin apuvälineisiin. Avustukset ovat vaihdelleet 30–600 euroon riippuen saajan henkilökohtaisesta avun ja tuen tarpeesta.

Kainuun Prikaati osallistui 2009 keräykseen antamalla 260 varusmiestä keräykseen 12. pv maaliskuuta kalajokilaaksojen kuntiin ja syksyllä, 1. pv lokakuuta järjestettiin Sotiemme Veteraanit 2009

-keräys lesti- ja perhejokilaaksojen kunnissa. Syksyn flunssa aalto yllätti varusmiehet Kajaanissa ja kaksi linja-autolastillista varusmiehiä jäi petiin. Toholammilla, Ullavassa, Kaustisella ja Vetelissä keräys suoritetaan koululaisten syysloimen jälkeen myöhemmin ilmoitettuna aikana.

Keräystapoihin kuuluu varusmiesten lista- ja lipaskeräyksen ja partiolaisten sekä koululaisten lipaskeräyksen lisäksi, lahjoittajatoiminta, yritys- ja yhteisövetoomukset, päivätyökeräys, internet- ja puhelinkeräys sekä valtakunnalliset myyntituotteet.

Sotiemme Veteraanit 2009 keräys on suoritettu lista- ja lipaskeräyksenä kalajokilaaksojen kunnissa 12.3.2009. Keräyksen tuotto oli esilaskennassa parempi kuin edellisvuonna ja kaikin puolin keräykseen oli suhtauduttu positiivisesti. Varusmiesten käyttäminen ovelta ovelle keräykseen on vaikuttavaa ja nuorten varusmiesten/naisten käyttäytyminen on ollut mallikelpoista. Kiitoksen ansaitsevat myös keräysorganisaatioissa mukana olleet reserviläiset ja muut veteraanien ystävät, jotka mahdollistivat keräyksen.

Syyskeräyksen rahallinen tuotto näyttää tulevan samaa luokkaa kuin edellisenäkin vuonna, joten tavoite 75 000 € tullaan saavuttamaan keskipohjanmaalla.

Antti Roiko-Jokela
K-P keräyspäällikkö

Keräys sotiemme veteraanien hyväksi on menestynyt jälleen hienosti

Valtakunnallinen Sotiemme Veteraanit 2009 -lipaskeräys niin Vaasassa kuin koko Vaasan keräyspiirissä on viety onnistuneesti läpi. Kiitos tästä ja sen myötä saatutusta hyvästä tuloksesta kuuluu kaikille keräykseen osallistuneille tahoilla, niin keräjinä toimineille varusmiehille kuin keräysesikunnassa toimineille reserviläisille ja tietenkin jokaiselle keräykseen lahjoittaneelle.

Erityisesti varusmiesten osuus on ollut tuloksellisesti ratkaisevaa. Olemme saaneet keväällä ja syksyllä varusmiehiä Uudenmaan Prikaatista ja Kainuun prikaatista suorittamaan keräystä, ja se heijastuu lisääntyneenä keräystuotona.

Vaasan keräyspiirissä asetimme kuluvan vuoden tavoitteeksi noin 50.000 euron keräystuoton ja melko lähelle tavoitetta olemme jo nyt päässeet. Keräystoiminta kuitenkin jatkuu ja on mahdollista että tavoite jopa ylittyy.

Ensi ja seuraavasta vuodesta tiedämme jo nyt, että varainkeräys sotiemme veteraanien hyväksi tulee jatkumaan hyväksi havaittujen periaatteiden mukaisesti, sillä keräyslupa vuosille 2010–2011 on myönnetty. Myös uusia myyntikampanjoita on suunniteltu ja niiden markkinointi aloitetaan vielä kuluvana vuonna.

Raimo Latvala
Keräyssihtööri
Vaasan keräyspiiri



Hyvä organisaatio luo pohjan onnistuneelle keräykselle. Kuvassa Vaasan keräysesikunta edessä vas. Pauli Glader, Timo Koukku, Teuvo Rodén, Thor Guss ja Kaj Sandström. Takana vas. Teemu Lintamo, Brage Forssten, Märten Holmberg ja Pentti Lautamäki.



Vaasan Rintama- ja sotaveteraanien puheenjohtaja Veikko Kurkiala toi veteraanien terveiset Vaasan Sotilaskodissa 4.9.2009 lipaskeräykseen lähteville varusmiehille. Kuvassa olevien Uudenmaan prikaatista (NylBr) saapuneiden varusmiesten lisäksi keräjinä toimivat Kainuun prikaatista saadut 51 varusmiestä. Sotilasläänimme komentaja eversti Jorma Aherto toi puolustusvoimien tervehdyksen kerääjille. Ev. Aherto vasemmalla sivuttain Kurkialan vieressä.



Pyhäjärven Sotiemme Veteraanit keräyksessä 12.3.2009 varusmies laskemassa oman alueensa keräystuottoa tarkasti sentilleen ennen kuin luovuttaa tilityksen Pyhäjärven keräyspäällikölle Juho-Pekka Suvilehdolle.

Keräys Pietarsaassa onnistui erinomaisesti

Kuvassa alikersantit Eklund ja Nybacka Uudenmaan Prikaatista Dragsvikistä. Keskellä keräyksen "rahaministeri" Rauno Hauta-Aho joka oli erinomaisen tyytyväinen ryhmänjohtajien toimintaan keräyksen järjestelyissä. Kuvasta puuttuu keräyksen toinen vastuuhenkilö Matti Ranta.





Matkalaiset ryhmäkuvassa.

Myrskyn pelossa Venäjällä

Hotellimme ei viehätä ulkonäöltään, mutta on koho-
tusiisti.

Itäisen Lemetin motin maastossa olevan sotilasmuistomerkin kupeessa on kahdeksan punaista puulaatikkoa ja lukuisia muovisäkkejä, joista yhdestä työn-
tyy somasti esiin sääriluu.



Antti Ojanperä kokeilee Simo Häyhän tuliasemaa.

Istumme terassilla ja pohdimme viiden vuorokauden säätiedotusta. Lupaavat sadetta jopa myrskyä Äänisen alueelle. Sinne ollaan menossa sotahistoriaa tutkimaan. Kizhi taidetaan tutkia sadeviitta niskassa ja Lemetissä kastella farkkujen lahkeet. Joku joukostamme on tehnyt syntiä ja näin meitä heittäviä rangaistaan. Alpon kanssa teemme päätöksiä heti: Toinen kenttälounas poistetaan ohjelmasta. Ostetaan kertakäyttösadetakeja riittävästi ja soitellaan Vakkurin Jussille ja varaudutaan pahimpaan. Kahdeksan kertaa Venäjän matkoilla on mollikka hymyillyt, mutta nyt ei hyvältä näytä.

Koittaa heinäkuun seitsemäs ja Aimon ja Markun luotsaama punainen Setra on linja-autoasemalla nielemässä matkalaisia – se sama busi, jonka mersuautomatiikka petti Narvassa toissa vuonna. Aimo vakuuttaa, että nyt tekniikka pelaa ja vetää nortin sanojensa vakuudeksi.

Tiedä jos sittenkin joudutaan istumaan sateessa kivellä jossakin Loimolan korvessa? Kun olen houkuttellut matkalle ainakin 14 hämmäliäsyntyistä matkalaista, voi käydä, että tulee Pääjärvelle ”klupua othan”, jos reissu oikein kivistää.

Matka rajalle sujuu kohtuullisen myöhästelyn merkeissä ja loput matkalaiset tulevat mukaan Joensuusta.

Venäjän tulli toimii viivytyksittä ja Pitkäranta saavutetaan illan aikana. Sementti-Lenin vahtii toria edelleen, ja suomalaisten ennen sotia rakentama sulfiittisellu-tehdas työntää Laatokalle Kioton sopimuksen mukaista mustaa savua putken täydeltä.

Hotellimme ei viehätä ulkonäöltään, mutta kohtuusiistina majoittaa meidät. Sää on mukavan lämmin. Nukuttaa.

Toinen matkapäivä alkaa. Jussi kertoo Talvisodan mottitaisteluista ja 76



Kinnermäen neito ikkunassa.



Inka Korpela nauttii vanhan keinun kyydissä.

korvaa kuuntelee harvinaisen keskittyneesti. Itäisen Lemetin motin maastossa olevan sotilasmuistomerkin kupeessa on kahdeksan punaista puulaatikkoa ja lukuisia muovisäkkejä, joista yhdestä työn-
tyy somasti esiin sääriluu. Jäänteet on varmaan tarkoitus haudata viereen kaivettuun hautaan. Hyvä asia, että venäläiset alkavat hoitaa maastoon jätetyt vainajansa kunniallisesti hautaan.

Kollaallahan kestää aina käydä vaikka puro tuntuu entistäkin pienemmältä. Simo Häyhän kivi tulee tutuksi matkalaisille.

Karjala on viimevuosina pusikoitunut rajusti. Äitini kotipaikan peltoaukea, joka muutama vuosi sitten näkyi hyvin tiellä, on nyt tuuhean leikon takana näkymättömissä.

Sitten se tärkein: Kenttälounas nälkäisille mahtavalla Säämäjärven hiekkarannalla maistuu ja maistuu... Ilma on kuin morsian ja monet pulahtavat uimaan.

Illaksi majoitumme Petroskoissa hotelli Pohjolaan. Siisti majoituspaikka.

Kolmas aamu: Herätessäni avaan ikkunan ja kuuntelen. Ei tuule – ei sada ja aurinko pilkistelee cumulusien välistä. Missä myrsky luuraa? No kyllä se meidät syntiset sauttaa jossakin keskellä Äänistä – pessimisteilen.

Vihreä sukkula nousee liitoon ja reilu tunti lievästä röykkyistä ja saavumme Kizhin luostarisaarelle.

Kierrämme kohteet ja ihastelemme kokonaisuutta. Oppaamme kertoo luostarisaaren historiasta ja joukkomme seuraa sekavana laumana, kuten meillä suomalaisilla on tapana. Tarkistelen pääluostarin seinää, ja ihmettelen rakennetta ”nauhattomuutta”.

Siirrymme laivalaiturin viereen rakennetulle terassille. Sihhautamme kylmän venäläisen ”hepskoim”(olut)



Ilmailukoulun Hansoja laivuelennolla 29.9.1925



Aika syö "naulattoman" temppelein seinää.

ja nautimme. Aurinko polttaa poskia ja Ääninen kimaltelee. Uskoni sääprophetiaan horjuu pahasti. Positiivisessä mielenlohkossani uskon, että yläkerran sääntö on antanut härmäläisille anteeksi - nuo onnettomat kun eivät näe vettä kuin tulvan aikana Lapuanjoessa – ja nyt näkyy.

Kantosiipialus ryskyy Petroskoihin. Viiden minuutin lämmän sadekuuro saavuttaa meidät vasta rannassa.

Hotelli Pohjolassa nukutaan toinenkin yö.

Neljäs aamu: Ja taas ajellaan punaisella Setralla. Päivä mielenkiintoisin kohde on hyvin säilynyt Kinnermäen kylä. Saamme mainion op-

paan Nadja Kalmykovan avulla kuvan kylän historiasta ja tulevaisuuden suunnitelmista. Matkalaisemme tutustuivat itsenäisesti kylän eri kohteisiin. Illaksi ajelemme Sortavalan ja majoitumme hotelli Laatokkaan.

Viides aamu. Rauhaton yö. Paikallinen "lihakauppa" on auki läpi yön ja tinkiminen kuuluu läpi hotellin.

Päivän mielenkiintoisena kohteena on Kasihännän lentoasema Sortavalassa. Itsenäisen Suomen ensimmäinen lentoasema sijaitsee täällä. Hangaari on hyvin säilynyt. Lentokalustona oli kömpelö vesitaso nimeltään Hansa Brandenburg. Pääkohteemme on härmäläisten paha paikka jatkosodassa – Ruskealan Särkisyryjä. Muistomerkin luona on käyty jo useita kertoja ja siitä on tullut melkein kerhomme järjestämien matkojen "pyhä paikka" Joukkomme hiljenee ja laskemme kukkasat muistomerkillä. Näin on aina tehty ja näin aina tehdään täällä käydessämme.

Tällä kertaa kahdeksan

matkalaista päättää rämpiä kuululle kansakoulun mälle ja ns. "kuoleman kurvaan". Jussi Vakkuri uskoo retkueemme palaavan puolesta välistä takaisin, mutta erehtyy – siellä käydään. että rapa roiskuu.

Nälkiintyneet matkakumppanit ruokitaan vielä Ruskelan melkein valmiissa kirkossa "Herran kukkarossa" Lihasoppa maistuu ja nälkä lähtee.

Kotimatkamme jatkuu kohti rannikkoa. Tullista läpi, että heilahtaa ja punainen kiesimme viheltää kohti Pohjanmaata.

Autossa vanha lausahdus edelliseltä reissulta muistetaan, kun pahoittelin, että meillä on niin pitkä matka tänne rajalle, niin bussin "märkäpäästä" kajahti:

– No sehän on hyvä vaan

Heikki Pääjärvi

Ps. Yöllä hämärän nukumailla tuntuu vielä Setran murina korvissa ja vetää truttua hymyyn, kun mietin: "Kiitos vaan Äijä yläkerran – se oli yhdeksäs kerta kun suurelta sateelta säästit, venäjän vinkalta varjelit "



Ilmailukoulun Hansa Baltian ympäriennolla elokuussa 1925.



Venäläinen sosiaaliturva Kinnermäessä.



Retkue koululla.



Leena Luomaranta Kollanjoella.



KUNNON
VIKKONLOPPU
6.-8.11.2009

Kaikille kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnistaan kiinnostuneille. Ei ikä- tai lähtötasovaatimuksia. Samanaikaisesti oma leiriohjelma kouluikäisille ja pienimmille hyvä hoito!

AIKUISTEN OHJELMASSA MM.

- ★ UKK-kävelytesti
 - ★ Kehonkoostumusanalyysi (rasvaprosentti, painoindeksi, nestetasapaino...)
 - ★ Ohjatut jumput
 - ★ Maastoretki
 - ★ Arki haastaa, mistä ammennan?
 - ★ Aikamme yksinäisyys
 - ★ Kookkikanava
 - ★ Ravinto – vatsan ja suoliston hyvinvointi
 - ★ Kappeliherket ja messu
 - ★ Isänpäivän ohjelmallinen aamukahvi
- ☞ koko ohjelma luettavissa verkkosivuilla ☞

Täysihoitohinta:

aikuiset 60 €, lapset ja nuoret 15–30 €.

Ilmoittautumiset Opistolle 15.10. mennessä!

Olet tervetullut yksin, ystävän tai perheesi kanssa!

**KALAJOEN KRISTILLINEN
OPISTO**

Kasarmintie 2 (PL 26), 85101 Kalajoki
(08) 4639 200, toimisto@kkro.fi, www.kkro.fi

Kalotti- tapaaminen Ruotsin Bodenissa



Järjestyksessään 39. Kalottitapaaminen järjestettiin Ruotsin Bodenissa Norrbottenin Rykmenttiin tukeutuen. Samalla juhlittiin veljesyhdistyksen, Reservofficerssällskapet i Norrbotten (ROSIN), 50-vuotistaivalta. Harmaan ja sateisen lauantain sarastaessa kokoontui toistasataa osanottajaa paraatikentälle lipunnostoon. Rykmentin komentajan eversti Jan Mörtberg tervehdyssanojen jälkeen siirryttiin maastoon ratkomaan paremmuutta herrasmieskilpailussa. Ruotsalaiset isäntämme eivät arastelleet voittaa maitten välistä kilpailua.



Konetie 1,
85100 KALAJOKI
www.lasermec.fi



Nikkarintie 8,
85100 KALAJOKI
Puh. keskus (08) 469 6400
Puh. päivystys 044-565 0675



Ketolankuja 2
85100 Kalajoki
puh. (08) 469 4800
fax (08) 469 4811
www.siipotec.fi



- Valokuvaukset
- Esitteiden ja mainosten suunnittelu

www.fotogrammi.fi | 044-3003 917 | Kalajoentie 4



Teboil Kalajoki
Ouluntie 11, 85100 KALAJOKI

Lounas
Veikkauspiste

puh 08 460417
fax 08 463560



MATKARASTI
YLVIESKA ■ KALAJOKI

- Asemakatu 4, 84100 YLVIESKA (08) 4694 470
- Pohjankyläntie 1, 85100 KALAJOKI (08) 4694 400

www.matkarasti.fi ■ www.kamusenliikenne.fi



Illtajuhlassa oli kutsuvieraiden pöydässä entisiä ja nykyisiä rykmentin- ja lennoston-komentajia, Kalottitapaamisen perustajia ja veteraaneja sekä juhlivan yhdistyksen johtoa. Suomen Reserviupseeriliittoa edusti varapuheenjohtaja Yrjö-Pekka Rautalahti ja Reserviläisliittoa varapuheenjohtaja Esko Raskila. Pöydän päässä "tolkkinen" Carl-Henrik Othman, joka on toiminut tapaamisten mainiona tulkkinä sekä entinen ROSIN puheenjohtaja, "toastmaster" juhla-marssalkka, Lars Sjöberg.



Jääkäriprikaatin komentaja eversti Mauri Koskela esittelee Pietarsaaren Tykistökoulu kirjaa ruotsalaiselle kollegalleen tykistörykmentin komentaja eversti Torbjörn Larssonille.



Kenraalimajuri Anders Brännströmin onnittelut ROSINille. Vastaanottamassa puheenjohtaja Magnus Konradsson. Myöhemmin juhlaillallisen kiitospuheessaan sanoi Brännström "Näin hauskaa ei minulla ole koskaan töissä, Pääesikunnassa ei heitellä käsikranaatteja, eikä ammuta AK5:llä". Hän esitti kuten moni muukin toiveen, että tapaamisia pystyttäisiin jatkamaan vielä pitkään.



Äänisen aalloilla

Onezhskaja Naberezhnaja. Äänisen rantakatu illan punertuessa.

Kalajoen reserviupseeri-kerho ja Kalajoen reserviläiset tekivät heinäkuussa perinteisen kesäretken, nyt kymmenennen kerran. Matkakohteena oli tänä kesänä Laatokan- ja Itä-Karjala sekä Ääninen.

Torstiaamun aikainen lähtö Kamusen autolla kohti Joensuuta sujui totutusti. Porukka oli viiden jälkeen koossa. Torstaina tutustuimme Kontiorannan varuskuntaan, sen perinnehuoneeseen ja ruokailimme varuskuntaruokalassa. Taivoitena oli saapua illaksi Sortavalaan. Matkamme sujui suunnitellusti. Kahvittelimme Ruskealan kirkon "sakastissa". Sortavala oli säilynyt entisellään. Entisellä Seurahuoneella söimme päivällisen.

Tämän kertaisen matkan aikana seurasimme JR 9 taisteluita. Tutustuimme sekä talvisodan että jatkosodan taistelupaikkoihin. Seuraavat paikat lienevät tuttuja nuoremillekin polville sotahistorian sivuilta; Kollaa, Äänislinna, Prääsä, Lemetti, Nietjärvi. Kai Rantatupa ja evl evp Reino Laakkonen johdattelivat meitä sotahistoriaan ja paikallishistoriaan. Jokaisella meillä oli myös 116-sivuisen "läksykirja" matkaluettavana. Tämä kaksikko osaa hommansa.

Tällä matkalla korostui



Kizin kesä- ja talvikirkko muodostavat laivan. Talvikirkon kattopaneuja korjataan.



Suomen kieli sävyyttää aina ulkomaanmatkoilla.

voimakkaasti matkan kulttuurihistoriallinen anti. Petroskoissa yövyimme kaksi yötä, joten linja-autossa istuminen jäi lauantailta kaupunkikiertoajelua lu-

kuunnottamatta pois. Minun on tunnustettava, että Petroskoissa on jotain sellaista josta pidän, koska kolmannen kerran jälkeenkin kaupunki tuntuu mukavalta ja

käymisen arvoiselta. Rantakatu puistoineen on viehättävä. Suomen kieleen törmääminen ulkomailla on aina sykähdyttävää. Petroskoissa suomen kieltä on puhuttuna ja kirjoitettuna. Lauantain kohokohta oli ehdottomasti vierailu Kizin museosaarella. Matka kantosiipialuksella kesti reilun tunnin. Kizin ulkoilmamuseo sijaitsee Äänisellä noin 68 km Petroskoista. Museo on perustettu 1966. Kizi on kuuluisa naulattomista kirkkoistaan, mutta alueella on useita muitakin rakennuksia. Kesällä siellä on myös mahdollisuus tutustua erilaisiin käsityötaitoihin. Karjalainen kulttuuri on tuotu näyttävästi esille ja on esimerkki karjalaisuuden olemassaolosta myös Venäjällä.

Sunnuntaina kotimatka alkoi Petroskoin tunnetun Pohjola-hotellin pihalta. Vierailimme jo toisen kerran Kinnermäen kylässä, jossa myös ruokailimme. Kinnermäki on säilynyt neuvostoajan omassa rauhassaan. Neuvostojasta näkyvänä merkinä on kylän keskellä oleva linja-autopysäkki. Muu kylä on saanut säilyttää oman aitoutensa. Suomella pärjää sielläkin. Oulun yliopisto on tehnyt ansiokasta työtä kylän perinteen esilletuomisessa.

Enpä olisi vuosituhannen vaihteessa appi-Pekan kanssa saunoessa uskonut, että näitä matkoja kertyisi kymmenen. Vuosikymmen on kuitenkin kulunut ja joka kesä on matka tehty. Kiitokset mukana olleille. Teidän kanssanne on ollut mukavaa. Sää ovat suosineet meitä uskomattomalla tavalla. Lämmintä ja aurinkoa on riittänyt. Vain kerran olemme kastuneet oikein kunnolla, vaikka matkapäiviä on kertynyt vuosien saatossa lähes puolitoista kuukautta.

Kuvat ja teksti:
Esko Valikainen
Kalajoen
reserviupseeri-kerho



06-723 5477
Pietarsaari

PRISMA-CENTER
Jakobstad

KERAMIikka
Iso-Pahkala

Puh. (08) 460 351

Nosto-ovet



- tuotantotilat
- varastot
- autotallit

www.turner.fi

MYYNNTI-ASENNUS-HUOLTO

Soita! 0207 330 330

Kalajokisuun Lähivakuutusyhdistys

Kasarmintie 1
PL 13
85101 Kalajoki
Puhelin (08) 464 0800
Faksi (08) 463 739
Avoinnna ma-pe 9.00-16.00



www.rautio.fi

**VALKEAN LINNAN
KELLO**

Kalajoentie 25, 85100 KALAJOKI P. (08) 462 229



Vierivainiontie 2, 85100 KALAJOKI
puh (08)-461 417, 0400-890 541, fax (08)-460 899

**Kuljetusliike
Antti Siipola Oy**

Tilaus- ja sopimusliikennettä
yli 50 vuoden kokemuksella.

puh. (08) 460 970



Asekätkentä on osa historiaamme. Kontiorannan perinnehuoneessa tutustuimme hieman siihenkin.

RAKENTAJA!

Suoritamme rakennuksen pohjankaivuut, täyte- ja eristehiekan sekä murskelajikkeiden toimitukset työmaille.

PYYDÄ TARJOUS !

Puhelin 08-460 760

**LK LASTAUS
HEIKKI KÄRJÄ OY**

Isokalliontie 11
85100 KALAJOKI
p. 08 460 760

Uusin Kannustalo esite ilmestynyt!



LATO & muut uudet Kokonaisena
Kannuksesta -Kodit. Tilaa: www.kannustalo.fi

KANNUSTALO®

**Jo 49 v luotettavaa
rakentamista alueellamme**



**RAKENNUSLIIKE
NIVAT & FORSS OY**

Pohjankyläntie 1, 85100 KALAJOKI
Puh. (08) 460 814, fax (08) 462 992
email: nivatforss@nivatforss.fi
www.nivatforss.fi

Kaikki rakennusalan työt

Rakennushollari Oy

Rahvontie 55, 85100 Kalajoki, puh. (08) 463 664

**Asianajotoimisto
Ristikangas & Kinnunen Oy**

Seinäjäki
p. 06-421 9200

Vaasa
p. 06-312 0250

**METSÄSTYSSASUT JA
NAHKA-ASUT**

Suoraan valmistajalta. Myös iltaisin ja viikonloppuisin.

KÄLVIÄN NAHKA-AITTA Oy

68300 KÄLVIÄ, (06) 835 1134

ANDAMENT
www.andament.fi

Kalajoentie 6, 85100 KALAJOKI
puh. 020 750 8000, fax 020 750 8057



Pohjanmaan Sotilasläänin Esikunta järjesti 25.9. tiedotustilaisuuden, jossa Länsi-Suomen Sotilasläänin esikuntapäällikkö eversti Timo Aikasalo ja PohmSL:n komentaja eversti Jorma Aherto kertoivat vuoden vaihteessa tapahtuvasta sotilasläänin muutoksesta Pohjanmaan aluetoimistoksi. Samalla esiteltiin PohmSL:n esikuntakuntapäällikkönä 1.11. aloittava everstiluutnantti Tapio Luukkainen, joka tulee toimimaan myös aluetoimiston päällikkönä, kunhan tarvittavat lakimuutokset tulevat eduskunnassa hyväksytyiksi.



Tervetuloa "Pohjanmaan Pentagoniin", toivotti eversti Jorma Aherto tulevalle esikuntapäällikölleen evl. Tapio Luukkaiselle.



Merivoimiemme lippulaiva, miinalaiva Pohjanmaa teki perinteisen vierailun kummikaupunkiinsa Vaasaan 25.-27.9. Kuvassa Pohjanmaa kiinnittymässä Sisäsataman laituriin.



Lai-
vasto-
lerailuun
liittyen
järjestetty
Laivaston
Soittokunnan ja



Pohjanmaan Sotilasläänin Esikunnan yhteiskonsertti täytti Vaasan Kaupungintalon juhlasalin lähes viimeistä tuolia myöten. Yhdistettyä soittokuntaa johtivat musiikkikomentajakapteeni Timo Kotilainen LaiVSK (kuvassa etualla) ja yliluutnantti Sami Salmivuori PohmSK.

Musiikillisesti upean ja muutoinkin näyttävän konsertin solisteina toimivat klarinetisti Pertti Ahonen PohmSK ja laulajina luutnantit Jari Koivisto LaiVSK ja Heikki Viinamäki PohmSK (kuvassa).



Voimakaksikko piiripäällikkö Terho Tattari ja toiminnanjohtaja Antti Roiko-Jokela myhäilevät – hyvin meni.

Reserviläisjärjestöt ja MPK mukana Farmari-näyttelyssä 30.7.Kokkolassa



Hyökkäysvaunu kiinnosti.



Esillä oli myös sodanaikaista ajokalustoa.



Salli Kivinen (oik.) myymässä maanpuolustustarvikkeita Paula ja Lauri Appelgrenille.

Huomionosoituksia



Suomen Reserviupseeriliiton kultainen ansiomitali soljen kera ojennettiin majuri Keijo Knuutille sekä Reserviläisurheiluliiton hopeinen ansiomitali alikersantti Mikael Skytelle 2.7.2009 Kokkolassa



POHJANMAAN SYÖPÄYHDISTYS RY.

Varainkeräys "Kaikki syöpää vastaan"
8.6.2009 – 31.12.2010

Tuotto käytetään mm. hiuspohjan jäädytyslaitteiden hankintaan keskussairaaloihin (käytetään rintasyövän hoidossa).

Keräystili VOP 567008-5175207

RAHJAN HUOLINTA OY
green gold lines

Satamatie 436, 85180 RAHJA Puh. 020 776 9360, fax 020 776 9361

LAKIASIAINTOIMISTO - JURIDISK BYRÅ

Oy Mika Paloheimo Ab

Säästöpankki

Kalajoki p. 0207 582 360, fax 0207 582 361
Verkkopankki: www.kortesjarvensp.fi

ANDAMENT
www.andament.fi

Kalajoentie 6, 85100 KALAJOKI
puh. 020 750 8000, fax 020 750 8057

Pörhö

**PÖRHÖN
AUTOLIIKE OY**

Vaunumiehenkatu 4
67700 KOKKOLA
-KARLEBY
☎ 020 762 44

Vaunusepantie 10
68660 PIETARSAARI
-JAKOBSTAD
☎ 020 762 44

KOTU-palsta

Yksikön toimintaa testattiin Lohtajalla

Keski-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikköä (KOTU) testattiin puolustusvoimien vapaaehtoisessa harjoituksessa Lohtajalla Hauraan ampuaradalla 5.9.2009. Harjoituksessa toteutettiin maakuntakomppanian testiammunta Keski-Pohjanmaan komppanian päällystöön ja alipäällystöön kuuluville reserviläisille sekä KOTU:n sotilaskoulutusosaston kouluttajille. Kouluttajina toimivat KOTU:n sotilaskouluttajat.

Harjoituksen tukiorganisaatioon kuului henkilöstöä KOTU:n kenttälääkintä-, talous- ja komentoryhmistä. Harjoituksen kenties tärkeimpänä tavoitteena olivat harjaannuttaa harjoitukseen kouluttaja- ja tukitehtäviin valittujen KOTU:n kouluttajien ammattitaitoa sekä kerätä kokemuksia tulevia harjoitustapahtumia varten.

Sotilaskoulutusosaston johtajan Matti Vatkan, ammattitaitoisten kouluttajien ja tukitehtävissä toimivien henkilöiden ansiosta harjoituksen tavoitteet saavutettiin erittäin hyvin. Uskon että harjoituksesta saatujen kokemusten avulla pystymme entistä paremmin vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin.

VUORI-harjoituksessa testattiin uusia kursseja ja toimintatapoja

Haapajärvellä syyskuussa pidetyssä VUORI-harjoituksessa järjestettiin pitkän tauon jälkeen sissikoulutusta. Sissitoimintakurssin vetovastuussa oli kalajokinen KOTU:n sotilaskouluttaja Tuomas Rautio, jonka johtamana kurssilaiset perehtyivät sissien perustaitoihin ja väijytyksen tekemiseen. Raution ja muiden kurssin kouluttajien tukena olivat yllä Jaakko Niemi (KAIPR) ja ltn Jouko Tiitto (HAAPV). Rautio johdolla on jo alkanut PAUHA-harjoituksessa järjestettävän tiedustelukurssin



KOTU:n kouluttajia osallistui RUK:ssa järjestettyyn aselajikouluttajien kertausharjoitukseen. Vas. ltn Joni Jämsä, kers Kari Rönnqvist ja kapt Matti Vatka.



Kuva 5.9.2009 pidetystä VEH:stä, kuvassa vasemmalta kers Hiltunen (LENTOSK), yll Wargh (POHMSLE) ja kapt Vatka (KOTU).



VUORI-harjoituksessa harjoiteltiin sissitaitoja KOTU:n kouluttajien johdolla.

valmistelut.

Ensimmäistä kertaa VUORI-harjoituksessa perustettiin harjoituksen johdon tueksi tilannekeskus (TIKE). TIKE muodostettiin KOTU:n tukiosaston

ja sotilaskoulutusosaston henkilöstöstä. TIKE:n johtajana toimi kokkolalainen Rauno Hauta-Aho. Raunon johdolla tuettiin harjoituksen hallinnointia ja laadittiin TIKE:n toimintaan liittyvää ohjeistusta sekä viestivälineiden käyttöohjeita. TIKE:n toiminnasta saatuja kokemuksia hyödynnetään vastaisuudessa suurimmissa maanpuolustuspiirin harjoituksissa.

VUORI-harjoituksessa järjestettiin vuoden 2009 alussa alkanut MPK:n kouluttamisen koulutusohjelman perustason viimeinen osa. Koulutukseen osallistuneet kouluttajakandidaatit suorittivat MPK:n virallisen kouluttajatutkinnon. Kouluttajakoulutus käynnistyy uudelleen vuoden vaihteen jälkeen.

Kouluttajakoulutuksen vetäjinä toimineet Joni Jämsä ja Kari Rönnqvist siirtyivät

itse opiskelijan roolin heti harjoitusta seuranneena maanantaina, jolloin alkoi puolustusvoimien aselajikouluttajakurssi RUK:ssa Haminassa. Jonin ja Karin lisäksi aselajikouluttajakurssille osallistui Matti Vatka.

Kouluttajakoulutukseen läheisesti liittyvä uusmuutoksen ammunnanjohtajakoulutus järjestettiin niin ikään Haapajärvellä.

Kurssia vetäneet KOTU:n sotilaskoulutusosaston kouluttajat Mika Ojala ja Janne Nyman antoivat perusteet maanpuolustuspiirin hallinnassa olevilla reserviläisaseilla suoritettavien ammusten johtamisesta. Janne ja Mika suorittivat jo aiemmin keväällä puolustus-

voimien ammunnanjohtajakurssin ja jatkoivat pätevöitymistään syyskuun alussa PPOHMALSTO:n järjestämässä harjoituksessa.

VUORI-harjoituksen järjestelyissä oli mukana runsaasti myös muita koulutus- ja tukitehtäviin sitoutuneita henkilöitä, kuten talousryhmän henkilöstöä Kari Muijen johdolla ja perustamisryhmän kouluttaja Rainer Artismaa vain muutamia mainitakseni. Heidän panoksensa oli merkittävä jo vakiintuneiden kurssien toteuttamisessa.

Suurimman taakan harjoituksen onnistumisesta kantoivat harjoituksen johtaja Jouni Liuska ja väpeli Markku Takala.



Kenttälääkintäkoulutusta järjestetään Kälvillä 21.11.2009.

Kouluttajien ja tukihenkilöstön valinta jatkuu

Henkilöstövalinnat ensi vuoden kurseille on käynnissä syksyn ajan. Mikäli KOTU:n henkilöstöllä on erityistoiveita omista koulutusaiheista, niitä voi esittää omalle ryhmänjohtajalle, osastonjohtajalle tai suoraan koulutuspäällikölle. Henkilöstövalintoja tarkennetaan tilanteen mukaan vielä ensi vuoden aikana.

Vuoden 2010 kurssitarjontaa esitellään tarkemmin tämän vuoden viimeisessä numerossa.

Monipuolista täydennyskoulutusta

Vaikka vuosi 2009 on jo loppuillaan, järjestetään KOTU:n henkilöstölle edelleen täydennyskoulutusta.

Lokakuussa käynnistyy MPK:n kouluttamisen koulutusohjelman ruotsinkielinen kouluttajakurssi Pedersöresä. Kouluttajina toimivat Kari Rönnqvist ja Johan Nygård. Kurssista kerrotaan lisää toisaalla tässä lehdessä.

Airsoft-aseiden käyttömahdollisuuksiin tutustutaan lokakuun lopussa Kälvien Peltokorvessa. Kurssi järjestetään yhdessä KOTU:n sotilaskoulutusosaston ja West Coast Airsoft ry:n (WSA) kanssa. Pääkouluttajana toimii sotilaskoulutusosaston kouluttaja ja WSA:n puheenjohtaja Petter Lillhonga. Vaikka kurssi kohdennetaan KOTU:n kouluttajille, ovat maakuntakomppanian kuuluvat taistelijat ja muut asiasta kiinnostuneet reserviläiset tervetulleita kurssille.

Marraskuussa pidetään yhteinen kenttälääkinnän opintopäivä Keski-Pohjanmaan maakuntakomppanian lääkinthenkilöstölle ja KOTU:n kenttälääkintäryhmälle. Päivän aiheina ovat mm. maakuntakomppanian kenttälääkinnän järjestelyt, palokuntien ensivastotoiminta ja lääkinthäiriön pelastustoimen johtaminen. Lisäksi Yhdysvaltain maavoimien lääkinthäiriön (evp) ja KOTU:n kenttälääkintäryhmän pietersaarelainen kouluttaja Mark Sallmen perehdyttää kurssilaiset Yhdysvaltain maavoimien kenttälääkinnän järjestelyihin.

Kaikista täydennyskoulutustapahtumista ja KOTU:n ajankohtaisista asioista saa tarkempaa tietoa MPK:n tietojärjestelmästä sekä KOTU:n kotisivuilta (www.mpsy.fi/keski-pohjanmaa -> Koulutus- ja tukiyksikkö).

Hyvää syksyä toivottaen,
Jukka Torppa
jukka.torppa@mpky.fi
040 485 4744



Utbildare Johan Nygård.

Kurs för blivande utbildare

Den 17 oktober inleds en svenskspråkig utbildarkurs för intresserade av utbildningsuppgifter inom MPK. Kursen är tredelad, och rymmer de 20 först anmälda. Målsättningen är att kursdeltagarna efter avslutad utbildarkurs uppfyller de nya kraven för utbildare enligt MPK:s utbildningsprogram. Under kursens inledningsdag, och därmed första del, är avsikten att uppdatera deltagarnas kunskaper och färdigheter gällande MPK:s ställning som producent av utbildningstjänster. Dessutom bör alla MPK:s funktionärer enligt nya förordningar inneha första hjälp-kunskaper enligt de teman som ingår i denna kursdag.

Del 2 och 3, som behandlar grundläggande pedagogiska färdigheter, MPK:s värdegrunder samt praktiskt genomförande av utbildningssituationer, arrangeras under

vintern och våren. Kursen är avgiftsfri för KOTU-utbildare inom Mellersta Österns försvarsdistrikt, och för övriga intresserade är kursavgiften 15 €.

Har man genomgått Försvarsmaktens kurs för reservutbildare (vid Sjöstridsskolan eller Reservofficersskolan) är man samtidigt godkänd som MPK:s utbildare, men bör ändå komplettera med kursens första dag gällande nödförstahjälp. Dessutom tillkommer tentamen (för samtliga) från Utbildarens handbok, som delas ut vid kursens start.

Närmare information erhålls av kursledare Kari Rönqvist (040-5270712) eller utbildare Johan Nygård (050-3091198).

Anmälan kan göras via webbsidorna, kursnummer 0608 09 12017.

Kursledare
Kari Rönqvist

K-P:n maakuntakomppanian harjoituksessa

Maakuntakomppania koostuu vapaaehtoisista reserviläisistä, jotka ovat sitoutuneet vuosittain muutaman päivän ajaksi kehittämään sotilaallista osaamistaan.

Keski-Pohjanmaan komppania on toiminut muutaman vuoden ajan ja sinä aikana on käyty läpi nousujohtainen erityisesti asekäsitteilyä ja ampumataitoa painottava koulutusohjelma.

Harjoitukset toteutetaan Pohjanmaan sotilasläänin esikunnan henkilökunnan johdolla. Kuitenkin monelle reserviläiselle lankeaa haasteellinen kouluttajan tehtävä, koska koko joukon harjoituksissa koulutuksen toteuttaa komppanian henkilöstö.

Minulle samoin kuin useimmille muillekin pääosa harjoituksissa opetuksista asioista on ollut täysin uutta.

Erityisesti ampumanopeutta ja -tarkkuutta mittaava testiammunta on vaativuudessaan aivan toista luokkaa kuin varusmiespalveluksen aikaiset kouluammunnat.

Arkielämän työpaineesta ei ole kenelläkään helppoa irrottautua edes muutamaksi päiväksi. Lisäksi harjoituspäivät iltaan asti ulottuvina ja tiukkin aikatauluineen pistävät siviilielämän velostuttaman kehon koviille.

Tästä huolimatta innostusta tuntuu reserviläisillä riittävän. Tällaisessa joukossa on hienoa olla mukana.

Antti Wall



Ryhmä lähdössä suorittamaan tehtävää.

Palvelusaseammuntoja Haapajärvellä

5.7.2009

PA 1: Ari Haapa-aho 98, Kimmo Koskenkorva 94, Jari Laukka 94, Rainer Artismaa 92, Jorma Lindberg 89, Onni Mäenpää 88, Jari Harju 87, Olli Leppänen 86, Petri Ahola 86, Markku Takala 86, Sakari Muuttola 84, Jaakko Järväjä 82, Mauno Harju 80, Jukka Nikula 80, Arto Kunelius 76, Minttu Sillanpää 68

PA2: Mauno Harju 163, Jari Laukka 160, Jukka Nikula 156, Kimmo Koskenkorva 134, Jaakko Järväjä 133, Arto Kunelius 132, Jari Harju 130, Onni Mäenpää 128, Ari Haapa-aho 127, Olli Leppänen 106, Markku Takala 105, Rainer Artismaa 96, Jorma Lindberg 89, Sakari Muuttola 81, Petri Ahola 61, Minttu Sillanpää ei ampunut

PA3: Ari Haapa-aho 99, Jari Laukka 98, Kimmo Koskenkorva 96, Mauno Harju 94, Jari Harju 91, Onni Mäenpää 90, Minttu Sillanpää 87, Arto Kunelius 82, Markku Takala 81, Jukka Nikula 81, Jaakko Järväjä 77, Olli Leppänen 73, Rainer Artismaa 70, Sakari Muuttola 68, Petri Ahola 60, Jorma Lindberg 57

PA4: Ari Haapa-aho 90, Jari Laukka 87, Mauno Harju 82, Jari Harju 79, Arto Kunelius 75, Kimmo Koskenkorva 75, Onni Mäenpää 74, Markku Takala 68, Olli Leppänen 59, Sakari Muuttola 64, Jukka Nikula 57, Petri Ahola 55, Jaakko Järväjä 52, Jorma Lindberg 52, Rainer Artismaa 37, Minttu Sillanpää ei ampunut

PA1-4 yhteensä: Jari Laukka 439, Mauno Harju 419, Ari Haapa-aho 414, Kimmo Koskenkorva 399, Jari Harju 387, Onni Mäenpää 380, Jukka Nikula 374, Arto Kunelius 365, Jaakko Järväjä 344, Markku Takala 340, Olli Leppänen 324, Sakari Muuttola 297, Rainer Artismaa 295, Jorma Lindberg 287, Petri Ahola 262, Minttu Sillanpää (vajaat sarjat) 242

2.8.2009
PA 1: Jari Laukka 96, Ari Haapa-aho 94, Kimmo Koskenkorva 94, Arto Kunelius 91, Olli Leppänen 90, Antti Rantonen 89, Petri Ahola 88, Eino Mehtälä 88, Rainer Artismaa 88, Sakari Muuttola 88, Jari Harju 87, Raimo Palomäki 86, Jukka Nikula 81, Mauno Harju 81, Onni Mäenpää 78, Jorma Lindberg 78, Minttu Sillanpää 47

PA2: Mauno Harju 166, Ari Haapa-aho 163, Jari Laukka 160, Kimmo Koskenkorva 151, Jari Harju 150, Antti Rantonen 146, Jukka Nikula 143, Arto Kunelius 135, Rainer Artismaa 131, Veikko Prättälä 131, Sakari Muuttola 98, Jorma Lindberg 93, Raimo Palomäki 89, Olli Leppänen 87, Petri Ahola 83, Onni Mäenpää 55, Jouni Liuska 54, Minttu Sillanpää 12

PA3: Ari Haapa-aho 100, Antti Rantonen 98, Kimmo Koskenkorva 95, Jari Harju 93, Onni Mäenpää 90, Mauno Harju 90, Jari Laukka 89, Minttu Sillanpää 88, Jouni Liuska 87, Veikko Prättälä 85, Arto Kunelius

84, Sakari Muuttola 83, Rainer Artismaa 80, Jukka Nikula 74, Petri Ahola 71, Olli Leppänen 70, Jorma Lindberg 54

PA4: Ari Haapa-aho 88, Jukka Nikula 85, Mauno Harju 82, Antti Rantonen 81, Jari Laukka 75, Kimmo Koskenkorva 75, Jari Harju 72, Arto Kunelius 68, Jouni Liuska 66, Petri Ahola 66, Olli Leppänen 65, Sakari Muuttola 61, Veikko Prättälä 57, Onni Mäenpää 57, Jorma Lindberg 38, Minttu Sillanpää 33, Rainer Artismaa 28

PA1-4 yhteensä: Ari Haapa-aho 445, Jari Laukka 420, Mauno Harju 419, Kimmo Kosken-

korva 415, Antti Rantonen 414, Jari Harju 402, Jukka Nikula 383, Arto Kunelius 378, Veikko Prättälä 363, Sakari Muuttola 330, Rainer Artismaa 327, Olli Leppänen 312, Petri Ahola 308, Jouni Liuska 282, Onni Mäenpää 280, Jorma Lindberg 263, Minttu Sillanpää 180, Raimo Palomäki (vajaat sarjat) 175, Eino Mehtälä (vajaat sarjat) 88

6.9.2009
PA1: Ari Haapa-aho 97, Kimmo Koskenkorva 96, Jari Laukka 94, Markku Takala 93, Veikko Prättälä 93, Minttu Sillanpää 89, Onni Mäenpää 89, Sakari Muuttola 89, Arto Kunelius 89, Mau-

no Harju 85, Rainer Artismaa 77, Ilkka Lepola 70

PA2: Jari Laukka 158, Mauno Harju 155, Ari Haapa-aho 154, Kimmo Koskenkorva 148, Arto Kunelius 132, Rainer Artismaa 122, Sakari Muuttola 108, Onni Mäenpää 94, Markku Takala 92, Veikko Prättälä 90, Minttu Sillanpää 34, Ilkka Lepola 6

PA3: Ari Haapa-aho 98, Kimmo Koskenkorva 96, Onni Mäenpää 93, Mauno Harju 93, Jari Laukka 89, Minttu Sillanpää 86, Veikko Prättälä 86, Rainer Artismaa 83, Sakari Muuttola 83, Arto Kunelius 82, Markku Takala 80, Ilkka Lepola 70

PA4: Ari Haapa-aho 91, Mauno Harju 79, Kimmo Koskenkorva 79, Jari Laukka 75, Onni Mäenpää 73, Markku Takala 65, Sakari Muuttola 64, Veikko Prättälä 62, Arto Kunelius 60, Rainer Artismaa 44, Minttu Sillanpää 25, Ilkka Lepola 6

PA1-4 yhteensä: Ari Haapa-aho 440, Kimmo Koskenkorva 419, Jari Laukka 416, Mauno Harju 412, Arto Kunelius 363, Onni Mäenpää 349, Sakari Muuttola 344, Veikko Prättälä 331, Markku Takala 330, Rainer Artismaa 327, Minttu Sillanpää 234, Ilkka Lepola 152.

Kesä 2009

Kesän 2009 aikana viidestä ammattutusta palvelusase 1-4 kisoista lopputuloks muodostuu kolmesta parhaasta tuloksesta.

Ari Haapa-aho 1312, Jari Laukka 1275, Mauno Harju 1250, Kimmo Koskenkorva 1233, Jari Harju 1182, Arto Kunelius 1142, Veikko Prättälä 1031, Onni Mäenpää 1009, Rainer Artismaa 1001, Jouni Liuska 972, Sakari Muuttola 971, Olli Leppänen 970, Markku Takala (vajaat sarjat) 833, Petri Ahola 829, Jukka Nikula (vajaat sarjat) 757, Minttu Sillanpää (vajaat sarjat) 656, Jorma Lindberg (vajaat sarjat) 550, Antti Rantonen (vajaat sarjat) 414, Jaakko Järväjä (vajaat sarjat) 344, Raimo Palomäki (vajaat sarjat) 175, Ilkka Lepola (vajaat sarjat) 152, Eino Mehtälä (vajaat sarjat) 88.



Haapajärvellä järjestetyn palvelusase kilpailun voittajat yhteiskuvassa. Keskeillä voittaja Ari Haapa-aho, vasemmalla toiseksi sijoittunut Jari Laukka, oikealla kolmas Mauno Harju. Takana Kimmo Koskenkorva.

Asevelvollisuus ja yhteiskunta

Aika ajojen on julkisissa mielipiteissä esitetty näkemyksiä siitä, että yleinen asevelvollisuus on Suomessa aikansa elänyt ja siitä tulisi luopua. Väitteitä on perusteltu lähinnä siten, että suursodot ovat tulleet mahdottomiksi ja tarvetta Suomen aseelliseen puolustamiseen ei tulevaisuudessa ole enää. Eräänä perusteluna on myös käytetty suurta poistumaa ikäluokasta.

Asevelvollisuuden merkitys on ratkaiseva kansallisen itsenäisyyden kannalta myös tulevaisuudessa. Ilman yleistä asevelvollisuutta ei Suomea voida puolustaa ulkoista vihollista vastaan, mikäli kansamme haluaa tällöin säilyttää itsenäisyytemme. Jos joku joskus tulevaisuudessa hyökkää maahamme, niin silloin koko kansallinen olemassaolomme on uhattuna. Palkka-armeija ei kykene torjumaan edes strategista iskua puhumatkan maamme ydinalueen haltuunottoon tähtäävää hyökkäystä.

Onko sitten olemassa mahdollisuus laajaan aseelliseen selkkaukseen Euroopassa? Vastaus on myönteinen. Kukaan ei voi taata, että suursodan mahdollisuus olisi tulevaisuudessa poissuljettu.

Todennäköisimmin sellainen voi sytyä siinä vaiheessa, kun Yhdysvallat menettää sotilaallisen ja poliittisen johtosemiansa eli 2030-luvulla.

Ketä silloin olisivat sodan osapuolia? Vastaus riippuu tulevasta kansainvälisen politiikan kehityksestä. Todennäköisyys sille, että Suomi yksin joutuisi sotatoimien kohteeksi, on häviävän pieni, mutta kaikissa muissa mahdollisissa tilanteissa maamme aseellinen puolustaminen jää kuitenkin meidän itsemme vastuulle – olimme liittoutuneita tai emme.

Suomalainen yhteiskunta on pirstoutunut monella eri tavalla ja sen seurauksena merkittävä osa nuorisostamme jää ”tyhjän päälle” tai suorastaan syrjäytty. Synyn tähän ovat monet asiat, jotka ovat muuttuneet huonoon suuntaan. Esimerkkinä mainittakoon kodin merkityksen väheneminen nuorten lasten kehityksessä, lastentarhojen ryhmien kokojen ja koululuokkien oppilasmäärien kasvu siten, että lapsia ja nuoria ei enää ole mahdollista kohdella yksilöinä.

Tällöin heidän syrjäytymiskehitystä pannaan alulle niiden osalta, joilla ei ole muita hyviä kiinnikkeitä, kuten esimerkiksi ehjiä ja tasapainoisia vanhem-

Varusmiespalvelu on viimeinen mahdollisuus kiinnittää nuoret takaisin yhteiskunnan tukiverkoihin.

Erityisesti yksinhuoltajien ja rikkinaisten perheiden lapset ovat suuressa vaarassa syrjäytyä siksi, että huoltajan on käytävä työssä tai vanhempien elämäntapa johtaa siihen, että lapsella ei ole koulun päätyttyä kehtää kotona. Tällöin on suuri vaara, että he ajautuvat kaltaistensa seuraan, jossa astuvat kuvaan usein myös alkoholi ja huumeet.

Asepalveluksen jättää eri syistä noin joka viides nuorukainen suorittamatta. Osin se johtuu myös puolustusvoimista. Halutaan karsia mielellään jo ennalta mahdolliset ”hankalat” nuorukaiset.

Asiaa tulisi kuitenkin katsoa yhteiskunnan näkökulmasta, sillä varusmiespalvelu on viimeinen mahdollisuus kiinnittää nuoret takaisin yhteiskunnan tukiverkoihin. Siksi tulisi luoda syrjäytymisvaarassa oleville oma asevelvollisuuden suorittamisjärjestelmä, jonka kustannukset tulisivat varmasti myöhemmin moninkertaisena takaisin yhteiskuntakelpoisten nuorten myötä.

Ainakin minulle kerrotun mukaan naiset ovat työpaikoilla erityisen herkkiä keskinäiseen kinaaluun. Syyski voiis olettaa sitä, että heillä ei ole asevelvollisuuden kaltaista tilannetta, jossa he joutuisivat keskenään elämään joukossa ja sopeutumaan toisiinsa. Voin olla väärässäkin, mutta yleisen asevelvollisuuden tai muun samankaltaisen yhteiskuntapalvelun käyttöönottoa kannattaisi harkita naisten osalta.

Asevelvollisuudella on myös suurta yhteiskunnallista merkitystä. Asepalveluksen myötä saman ikäluokan nuorukaiset tutustuvat eri yhteiskuntapiireistä peräisin oleviin ruotukaverihinsa, mikä vaikuttaa yhteiskuntaa kiinnittävään.

Nyt käytössä oleva sodan ajan joukkojen kokoonpanon perustuminen koulutettaviin joukkoihin osasiin johtaa siihen, että varusmiehet joutuvat myöhemmin kertausharjoituksissa edelleen kohtaamaan asevelvollisuusikäiset ruotukaverinsa, riippumatta siitä millaiseksi heidän elämänsä isänmaassa on muodostunut.

Eversti evp
Ari-Ilmari Isakkala
Vaasan Sotilaslääkärin ent. komentaja

Reserviläisten kuntoa selvitettiin laajassa tutkimuksessa

Reserviläisten fyysistä kuntoa ja terveystietäytymistä mitattiin ”reserviläisten fyysinen suorituskyky 2008”-tutkimuksessa, johon osallistui kertausharjoitusten yhteydessä yhteensä 846 reserviläistä.

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää reserviläisten fyysinen suorituskyky ja sen riittävyys suunniteltuihin operatiivisiin tehtäviin. Tämän lisäksi reserviläisten fyysistä suorituskykyä verrattiin samanikäisiin reserviläisiin mitattuna vuonna 2003.

Yhä harvemmalla hyvä kestävyyskunto

Sotilaille määritetyn kestävyyskunnan minimivaatimuksen täytti 46 % reserviläistä. Tutkimustulosten perusteella voidaan todeta, että vajaa puolet reserviläisistä on kestävyyskunnollaan sijoituskelpoisia nykyisiin sodan ajan tehtäviinsä.

Puolustusvoimien kunto-testiluokituksen perusteella 15 % reserviläisistä saavutti hyvän tai erinomaisen kestävyysluokituksen. Näin ollen kestävyyskyky on vähentynyt merkittävästi vuonna 2003 verrattuna kestävyyskunnan minimivaatimuksen täyttämiseen vuonna 2008. Heikon kestävyyskunnan omaavien reserviläisten osuus oli kasvanut lähes 10 prosenttiyksikköä.

Lihaskunto oli alaraajojen ja keskivartalon osalta hyvä noin 40–60 prosentilla sekä yläraajojen lihaskunto noin 30 prosentilla reserviläisistä. Vuoteen 2003 verrattuna lihaskunto oli merkittävästi parempi. Hyvän ja erinomaisen lihaskunnan osuudet olivat suuremmat kuin vuonna 2003.

Paino lisääntynyt – osuudessa ei muutosta

Vuonna 2008 reserviläisistä 60 prosenttia oli normaali-painoisia, ja lihavien osuus oli noin 10 prosenttia. Vuoteen 2003 verrattuna kehon paino oli keskimäärin 2 kiloa suurempi. Normaali-



Sotilaille määritetyn kestävyyskunnan minimivaatimuksen täytti 46 prosenttia reserviläisistä.



Lihaskunto oli alaraajojen ja keskivartalon osalta hyvä noin 40–60 prosentilla ja keuhkojen lihaskunto noin 30 prosentilla reserviläisistä.

lipainoisten määrä oli 12 prosenttiyksikköä pienempi, mutta lihavien osuudessa ei eroa havaittu vuoteen 2003 verrattuna. Parempi lihaskunto ja keskimääräisesti 2 kiloa kehon painon nousu vuoteen 2003 verrattuna antaa aiheen arvioida, että osa painon noususta selittynee myös lisääntyneellä lihasmassalla.

Liikunnan harrastaminen liian vähäistä

Suosittelun mukaan liikunnan terveyshyötyjen saavuttamiseksi tulisi keskiväestöön kuuluvien harrastaa vähintään 30 minuutin ajan viitenä päivänä

viikossa tai vaihtoehtoisesti raskasta liikuntaa vähintään 20 minuuttia kerrallaan kolmesti viikossa. Tämän lisäksi lihaskuntaa kehittävää liikuntaa tulisi harrastaa kaksi kertaa viikossa. Suomalaisen väestön kohdalla on arvioitu, että nuorista noin 40–50 % ja aikuisväestöstä 60–65 % liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. Arvio reserviläisten fyysisen aktiivisuuden riittävyydestä on heikompi.

Noin 40 % reserviläisistä liikkuu terveytensä kannalta riittävästi, kun lihaskuntaa kehittävää liikuntaa ei huomioida (joko arki- tai hyötyliikuntana vähintään 30 minuutin ajan viitenä päivänä viikossa tai vaih-

tehtoisesti vapaa-ajallaan ripeää tai reipasta liikuntaa vähintään 20 minuuttia kerrallaan kolmesti viikossa).

Tästä joukosta 29 prosenttia ilmoittaa, ettei harrasta voima- tai kamppailulajeja lainkaan. Reserviläisistä 13 prosenttia ilmoitti, ettei ylipäätään harrasta liikuntaa. Vapaa-ajan liikunnan määrässä (reipasta liikuntaa vähintään 3 kertaa viikossa) ei havaittu eroa vuosien 2003 ja 2008 välillä.

Kolesteroli- ja verensokeriarvot normaaleja

Yli neljännes reserviläisistä ylitti kokonaiskolesterolin viitearvon ylärajan (5 mmol/l). Veren sokeriarvojen perusteella vain osa reserviläisistä ylitti viitearvojen ylärajan (6 mmol/l).

Verenpaine oli yläpaineen osalta iänmääränsä vastaavalla puolella reserviläisistä ja vastaavasti alapaine 70 prosentilla reserviläisistä. Selvästi kohonnut verensokeri (ylä- tai alapaine) oli vajaalla 10 prosentilla reserviläisistä.

Lihaskunto parempi, kestävyyskunto heikompi

Tämän tutkimuksen tuloksena havaittiin, että lihaskunto oli parempi ja kestävyyskunto heikompi kuin vuonna 2003. Lihaskunnan parantumisella on positiivisia vaikutuksia tehtävissä, joissa vaaditaan taakankantoa.

Sen sijaan heikompi kestävyyskunto ja lisääntynyt kehon paino vaikuttavat negatiivisesti suorituskykyyn kaikissa sotilastehtävissä. Lisäksi todettiin, että erikoisjoukkoihin kelpaavien reserviläisten osuus on vähäinen, ja heidän osuutensa on pienempi kuin vuonna 2003.

Maanpuolustuksen ja kansanterveyden kannalta liikunnan ja terveellisten elintapojen edistäminen kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla onkin tärkeää ja välttämätöntä.

Tutkija
Jani Vaara
Maanpuolustus-
korkeakoulu

Raportti luettavissa kokonaisuudessaan <http://www.mil.fi/liikunta/>

Kasa-ammuntaa pienoiskivääreillä

K-P:n Maanpuolustajien Piirin kasa-ammuntakilpailu pienoiskivääreillä pidettiin 26.9.2009 Lohtajan Houraatin ampumaradalla (ilmoitus kilpailusta oli maanpuolustajalehdessä

2/2009).

Oikuttelevan tuulisessa säässä pidetty kilpailu oli siis kasa-ammuntakilpailu pienoiskivääreillä, matka 100m, 3x5:n laukauksen kisa.

Tulokset:

I Matti Lukkarila 35,4 mm (1. 32,8 – 2. 34,5 – 3. 38,9)
II Juha Lukkarila 40,4 mm (1. 27,7 – 2. 47,4 – 3. 46,1)

Kasa-ammuntakisojen tapaan mainitaan ja palkitaan myös kilpailujen pienin kasa. Pienin kasa Juha Lukkarila 27,7 mm.

Kasa-ammuntaterveisin
Matti Lukkarila



Reserviupseerit Vapaudenpatsaalla valmiina marssille.



Vaasan marssi

Sää suosi Vaasan marssia tänä vuonna ja tapahtuma vietiin 7.–9.8. onnistuneesti läpi.

– VRUP:n osaanotto olisi voinut olla vähän runsaampi.

Osallistujat saivat nauttia aurinkoisesta säästä. Suoritukset kirjattiin tarkasti kortteihin.

pi, tuumii piirin sihteeri Jan Sandvik.

Kaikki reitit lähtivät torilta ja päättyivät Hietasaareen, jossa kävelijöille oli järjestetty tarjoilua ja ohjelmaa. Kuntokävelyssä asteltiin reippaasti ja rennosti eikä repussa kannettu turhaa stressiä. Maalissa oli mahdollisuus uuntiin upealla hiekkarannalla.



Kuva Haanen Jotoksesta 2009 elokuun toiselta viikonlopulta.

Haanetulokset 2009

Kuvassa kurssijohtaja Toivo Itäniemi luovuttaa kiertopalkintoa keskisuomalaiselle voittajapartiolle.

Perhon Jotosta voidaan pitää jo perinteeksi muodostuneena valtakunnallisestikin suosittuna jotoksena.

Ukko Haanena (ratamestarina toimi) Samuli Göös.

Jorma Koivuniemi

1. Permikangas Ismo, Seppänen Sami ja Seppänen Petri
2. Tirola Mikko, Hintsala Jarkko ja Vappula Lauri
3. Järvinen Kyösti, Oikarinen Juho ja Tirola Ville
4. Juujärvi Mikael, Göös Harri ja Hilliaho Jorma
5. Tanhua Paulus, Pohjonen Heikki ja Puukilainen Jari
6. Parviainen Jari, Kaisto Lauri ja Rantala Jouni
7. Kilpeläinen Juhana, Oikarinen Juho ja Tirola Ville
8. Kujala Martti, Simuna Esa ja Pennanen Pertti
9. Hilliaho Lauri, Pellikka Pekka ja Petteri Karisto

Toinen vuoro Isänmaalle

Janne Nyman –71. Reservin luutnantti, naimisissa ja kahden pienen lapsen isä. Janne työskentelee perheyhteyksessä ja on koulutukseltaan insinööri. Kotipaikkana on Reisjärvi. Varusmiespalveluksen hän suoritti Kajaaniin vuosina 1991–92. Harastuksista tärkeimpiä ovat metsästys, ammunta, palokuntatoiminta ja MPK.

– MPK-toimintaan lähden mukaan lähes vahingossa. Tällin Juhani soitti ja kertoi mahdollisuudesta päästä kertausharjoituksiin ja oitis ilmoitin halukkuuteni ja niin keuhällä 2004 matka vei Haminaan ja kouluttajakurssille, Janne Nyman kertoo.

Saman vuoden syksyllä järjestettiin Haapajärvellä vuoriharjoitus, jonka Linnonittamis- ja maastouttamiskurssin johtajaksi sai Matti Kiviniemi Jannen ”höynäytettyä” ja sillä tiellä ollaan.

– Kahden viimeisimmän kertausharjoituksen aikana suoritimme Ojalan Mikan kanssa puolustusvoimien kouluammunnanjohtajan pätevyyydet, kertausharjoitukset olivat Lappeenrannassa maasotakoululla, jossa suoritimme itse kurssin ja Hiukkavaarassa, jossa suoritimme näytöt aluetoimistolle Hiukka-09 kurssin yhteydessä.

Nyt viiden vuoden ja yli 20 kurssin sekä muutaman kertausharjoituksen jälkeen Janne Nyman on Reisjärven paikallispäällikkö ja koulutus- ja tukiyksikössä kouluttajana sotilaskoulutusosastossa.

Paikallispäällikön pesti alkoi tämän vuoden alussa kun Matti Kiviniemi halusi luopua tehtävästä 10 vuoden toiminnan jälkeen.

Paikallisosaston toiminta on saatu Reisjärvellä uuteen nousuun.

– Aloitimme ensitöiksemme Tillin Jounin kanssa hankkia halukkaita ja innokkaita vapaaehtoisia mukaan toimintaan. Tässä onnistuttiinkin aika mukavasti, sillä uusia jäseniä kertyi kaikkiaan 24.

Ensimmäisenä aktiviteettina oli Terhon jäähyväiskierroksena tunnettu ammunta tapahtuma.

– Paikalla olikin 14 toinen toistaan nohevampaa taistelijaa ja ammunnat saatiin suoritettua onnistuneesti läpi Terhon kokeudessa komennossa, Janne kehuu.

Toisena aktiviteettinä oli kahden rastin järjestäminen Reisjärvellä järjestettyihin erävaelluksen suomenmestaruuskilpailuihin. Ja hommahan sujui vähintäänkin hyvin, pienistä ongelmista huolimatta.

Syksyllä on vielä val-



Janne Nyman pitää MPK-toimintaa mielekkäänä harrastuksena.

misteilla pistoolipäivä, johon kouluttajaksi saadaan ase-ekspertti Vaasasta.

– Samaisen Heikkilän Juhana kanssa olen suorittanut valtaosan käymistäni kursseista. Ja saman taisteluparin kanssa toiminta jatkuu taas keuhällä Pauhassa, mikäli vanhat merkit paikkaansa pitävät.

MPK-toiminta on Jannen mielestä todella mielenkiintoista ja aina on ollut mukava lähteä harjoituksiin mukaan.

– On saanut koulutusta itseään kiinnostavissa aiheissa. Nousujohteisen koulutuksen mahdollisuus on motivoivaa ja näin olen hommasta löytänyt koko ajan uutta opittavaa ja pitää toiminnan mielenkiintoisena. Toiminta on myös tarjonnut henkireiän arjen normaaleihin rutiineihin.

Kevään Pauhasta onkin jo muodostunut jokavuotinen traditio, josta se oikea kevät vasta alkaa. Toiminnassa pääsee myös tutustumaan uusiin ihmisiin ja persooneihin ja niitä kyllä näissä piireissä riittää.

Iso lehti kääntyy vuoden vaihteessa Keski-Pohjanmaalla, sillä pitkäaikainen piiripäällikkö Terho Tattari jää vähintäänkin ansaitulle eläkkeelle ja uusi henkilö jatkaa isoissa saappaissa luotsaamaan purtta läpi tulevaisuuden mukanaan tuomien haasteiden.

– Haluankin kiittää Terhoa menneistä touhun täyteisistä vuosista ja toivottaa leppoisia eläkepäiviä. Ja lehden lukijoille toivon hyvää syksyn jatkoa ja intoa jatkaa MPK-toimintaa, vaikkakin puolustusvoimien kanssa solmittu kumppanuussopimus löikin korville lähinnä ampuvien kurssien osalta. Siihen kohtaan toivotaan kyllä korjausta niin pian kuin se lakipykälän puolelta on mahdollista, Janne Nyman peräänkuuluttaa.

Keski-Pohjanmaan
Maanpuolustajien Piiri ry.

SYYSKOKOUS

to 10.11.2009 klo 19.00 –

Kälviällä, Best-Hall Oy

Tervetuloa!



Hallitus



Keski-Pohjanmaan
Reserviupseeripiiri ry:n ja
Reserviläispiiri ry:n

sääntömääräiset

SYYSKOKOUKSET

to 10.11.2009 klo 18.00 –

Kälviällä, Best-Hall Oy

Tervetuloa!

Hallitukset

Haapajärvi-Reisjärvi reserviläiset RY:n

SYYSKOKOUS

pidetään
Haapajärven Osuuspankilla
perjantaina 20.11.2009 klo 19:00
(johtokunta kokoontuu klo:18:00)
Kahvitarjoilu.

Tervetuloa!

Johtokunta

Vaasan Maanpuolustusnaiset ry:n

SYYSKOKOUS

pidetään
tiistaina 27.10.2009 klo 18.00
Vaasan Sotilaskodissa, Kasarmialue.
Kokouksen päätöskahvin jälkeen rentoutus-
terapeutti Liisa Kangasmäki kertoo rentou-
tuksen merkityksestä ihmisen hyvinvoinnille.

Tervetuloa!



Vaasan Reserviupseeripiiri –
Vasa Reservofficersdistrikt ry:n

sääntömääräinen

SYYSKOKOUS

pidetään
torstaina 19.11.2009 klo 20:00 alkaen
Vaasan Sotilaskodissa.
Kokouksessa käsitellään sääntöjen 9 §:ssä
syyskokoukselle määrättyt asiat.

Ennen kokousta, klo 18:30 alkaen
Haapajärven varikon päällikkö
everstiluutnantti Jukka Nikkari
pitää esitelmän ajankohtaisesta aiheesta
KANSAINVÄLISET MIINASOPIMUKSET.
Esitelmätilaisuus on avoin kaikille
maanpuolustusasioista kiinnostuneille.

Kahvitarjoilu klo 18:00 alkaen
Tervetuloa! Hallitus

Pietarsaaren Reserviupseerikerho ry. –
Jakobstads Reservofficersklubb rf.

Sääntömääräinen

SYYSKOKOUS

pidetään
sunnuntaina 15.11.2009 klo 18.00 alkaen
Pursisalmen koululla.
Kokouksessa käsitellään säännöissä määrätty
syyskokousasiat.

Ennen kokousasioiden käsittelyä pitää
Elli Flen esitelmän Afganistanin ja Kosovon
rauhanturvaoperaatioista.
Tilaisuus on kaksikielinen ja on avoin kaikille
maanpuolustusasioista kiinnostuneille.
Kahvitarjoilu alkaa klo 17.45.
TERVETULOA! Hallitus



Kanslianeuvos Holger Standberg avaa kävelytapahtuman veteraanien puolesta, avustaja pj Petri Silius VaaSRT.



Vaasan Matkailuoppaat pj Margit Sellberg kävelijäryhmän kanssa Perinnemuurilla. Kuvat Lassi Pihlajamäki Vaasan Seudun Rauhanturvaajat ry.

Veteraanikävely Vaasan torilla

Vaasan Seudun Rauhanturvaajat ry järjesti muiden maanpuolustus- ja vapaaehtoisjärjestöjen kanssa haastekävelyn teemalla ”veteraanit haastavat koko kansan kävelemään”.

Tapahtuman alullepanija on Maailman veteraanijärjestö (World Veterans Federation).

YK:n rauhan päivän kunniaksi järjestettiin kävely toisen kerran 20.9. Ensimmäisen kerran tapahtuma järjestettiin myös Suomessa viime vuonna. Silloin käveli yhtä aikaa 51 maassa yli kaksi miljoonaa ihmistä. Suomessa tapahtuma oli 29 paikkakunnalla ja kävelijöitä 2 700.

Avauspuheessaan kanslianeuvos Holger Strandberg esitti sotiemme veteraanien parhaan tervehdyksen kaikille tähän merkittävään tapahtumaan osallistuville.

Koko maassa sotaveteraanien on vielä noin 63 000, Vaasassa yli 400 kun lasketaan mukaan myös sotainvalidit, lotat ja rintamanaiset.

Kanslianeuvos Strandberg kertoi veteraanien keski-ikänsä olevan nyt 87 vuotta, siis hyvin korkean. Mistä voi johtua, että elämme noin vanhoiksi? Voiko mahdollisesti olla niin, että me aikoinamme pakosta jouduimme liikkumaan hyvin paljon. Ja ruoka, jonka saimme, oli hyvin yksinkertainen; usein hernesoppa ja näkkileipä. Saimme hyvän kunnon! Nyt jälkepäin ajattelemme, että ehkä oli hyväksi, ettei syntynyt liikoja kiloja! Mehän pärjäsimme ja onnistuimme tehtävässämme, kuten tiedätte.

Sotaveteraanit siis mielellään suosittelivat liikuntaa koko kansalle. Viime vuonna ”Kansa kävelemään”

-tapahtuman suojelijana oli Presidentti Mauno Koivisto ja tänä vuonna Presidentti Martti Ahtisaari.

Sotiemme veteraanit toivovat laajojen kansalaispiirien osallistuvan tähän tapahtumaan sekä näin muodoittain kehittämään kansalaisten ruumiillista kuntoa ja henkistä kehitystä.

Kävelijät perinnemuurilla

Kävelyn yhtenä teemana oli tutustua Vaasan historiaan patsaiden ja historiallisten rakennusten kautta jotka olivat kävelyreitin varrella. Vaasan Matkailuoppaiden pj. Margit Sellbergin asiantuntevalla opastuksella. Reitti kulki torilta Hovioikeudenpuistikkoa pitkin Kalarantaan ja sieltä perinnemuurin kautta sotilaskotiin.

Matkalla saimme kuulla

faktaa torista ja Vapaudenpatsaasta, Hovioikeudentalosta, Jääkäripatsaasta, Lentäjäpatsaasta, Lotta-Svärd patsaasta, Perinnemuurista ja kasarmialueella olevista rakennuksista sekä niiden nykyisestä käytöstä.

Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä, osallistujat: Vaasan Seudun Rauhanturvaajat ry, Veteraanien paikallisosastot, Vaasan Kilta- ja sen jäsenjärjestöt, aisten Valmiusliitto Vaasan alueneuvottelukunta, Vaasan Lottaperinneyhdistys ry Lottatraditionsföreningen i Vasa rf, Maanpuolustusnaisen Pohjanmaan Piiri ry, Vaasan Reservipiiri – Vasa Reservofficersdistrikt ry ja sen paikalliset kerhot, Sotilaskoti, Lions Club, Vaasa Vapaus klub, Vaasa-Matkailuoppaat ry

Kuvat ja teksti
Lassi Pihlajamäki

Autojoukkojen killan ammunta

Autojoukkojen killan ammuntapäivä pidettiin 27.06. 2009. Kello 10.00 Kokkolan ampumaradalla kokoontui jokavuotiseen ampumapäivään joukko killalaisia.

Aseet olivat 9mm pistooli, kiväärit 7.62x39 ja M-39.

Kiitos päivään osallistuneille, vaikka olikin todella

lämmen päivä.

Kiitokset myös väpeli Erkki Mäelle ja kouluttaja Ari Ollille.

Hyvää loppukesää toivottaa kurssinjohtaja Petri Estala.

Tulokset:

Kolme ensimmäistä: (loput tulokset killan sivulla)

Kivääri 7.62x39:

1. Estala P. 72p
2. Kuosmanen N 60p
3. Inki H 60p

Pistooli 9mm:

1. Saariaho T 83p

2. Estala P 77p
3. Mäki E 71p

Kivääri M-39:

1. Tenkula M 37p
2. Saariaho T 35p
3. Olli A 29p
4. Inki H 29p



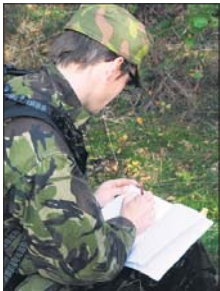
Autojoukkojen killan ammunta pidettiin kesäheiteessä Kokkolassa.

Onnistunut Vänrikkipäivä vaasalaisittain Kivijärven ampumaradan maastossa

Suomen Reserviupseeriliiton toimintasuunnitelmaan vuosille 2008-2010 on sisällytetty ns. Vänrikki-päivän järjestäminen jokaisen reserviupseeriin alueella. Kyseessä on ensisijaisesti nuorille reserviupseereille suunniteltu ja suunnattu toiminnallinen teemapäivä vapaaehtoiseen maanpuolustustoimintaan tutustumiseksi. Samalla tarjotaan mahdollisuus kokeilla silmän ja käden tarkkuutta kenties vuosienkin tauon jälkeen sekä palauttaa mieliin sotilasjohtamisen perusasioita varusmiesajalta. Päivän ohjelma on pyritty saamaan riittävän mielenkiintoiseksi, vaikka alueelliset erot resurssien suhteen ja mahdollisen oheistarjonnan osalta vaihtelevat suuresti.

Kirkkaan raikkaana syysaamuna 27.9. kokoontui nuoria reserviupseereita ja reserviläisiä Kivijärven ampumaradalle, jossa heidät toivotti tervetulleeksi koulutuspäivän johtajana toiminut Vaasan Reserviupseerikerhon puheenjohtaja luutnantti Kaj Sandström, kertoen tarkemmin päivän ohjelmasta ja tavoitteista. Tämän jälkeen luutnantti Antti Kaijankangas selvitti yksityiskohtaisemmin eri koulutuskohteet ja turvallisuusohjeet sekä suoritti ryhmäjohtajan.

Päivä aloitettiin ylihuuto-



Johtamisharjoituksen maastotehtävä, johon vänrikki Pontus Fred kirjaa ratkaisuaan.



Tarkka-ampuja toimii kouluttajan tähystäessä ja valvoessa. Etäisyys kohteeseen 200 metriä.

nantti Jari Parkosen johtamana ns. reserviläiskivääriammunnalla satunnaisesti kääntyviin kuviotauluihin. Ammunta suoritettiin sekä makuulta 100 m matkalta että polviasennosta 50 m matkalta ja jokaisella oli käytettävissä molempiin ampuma-asentoihin kaksi lippaallista.

Selkeästi oli todettavissa, että toisen lippaallisen aikana osumatarkkuus lisääntyi. Vaikka patruunoita oli käytettävissä sopivan runsaasti, niin monen mielestä lisä ei olisi ollut lainkaan pahitteeksi. Oli erittäin mielekästä muutaman ajan jälkeen kokeilla miltä ampuminen tuntuu ja ennen kaikkea osuuko laisinkaan

tauluun, totesi useampikin osallistuja.

Ammunnan jälkeen olikin sopiva temmata maastoevää mukaan ja lähteä maastoon sijoitettuun johtamisharjoitukseen, jossa reitin varrelle oli sijoitettu kuusi erityyppistä tehtäväastia. Maastoon lähdettiin porrastetusti, osan ampuessa pistoolilla tai tarkkuuskiväärillä, jolloin saatiin sopivasti hajontaa rasteille. Toki taistelupareja rakentui ja se oli normaaliin tapaan sallittua.

Yleisesti tehtävät koettiin mielenkiintoisiksi ja monipuolisiksi, vaikka täydellisestä malliratkaisusta ei tärjottukaan. Jokainen kisasi lähinnä itseään ja tehtävän suoritusta vastaan.

Päivään sisältyi myös kaksipuolinen taktinen harjoitus simulaatioasein (värikuula-ammukilla), joka koettiin vaihtelua tuovaksi ja mielenkiintoiseksi. Oli muuten useimmalle ensimmäinen laatuaan.

Päivän koulutuksellinen osuus päättyi iskuosaston toimintanäytökseen, jossa kuvattiin kohteen sisälle menoa ja panttivankitilanteen ratkaisua.

Kursilaisilta saatu palaute oli myönteistä ja kannustavaa, vaikka järjestäjillä ei ollut tarjolla erityisiä tutustumiskohteita eikä puolustusvoimien avustavaa tukea saatu miltään osin. Ammunta sai erityisen kiitoksen monipuolisuudesta ja toisaalta



Ammunnan toinen osio suoritettiin polviasennosta 50 m etäisyydeltä.



Osumat lasketaan, merkitään ja taulut paikataan.



Luutnantti Antti Kaijankangas kertoo osallistujille turvallisuusmääräykset ja antaa toimintakäskyn eri toimintarasteille.

mitään osiota ei pidetty tarpeettomana.

Komentajakapteeni Pauli Salo Pohjanmaan Sotilasläänin esikunnasta kävi myös seuraamassa päivän toimintaa ja piti koulutuksellista kokonaisuuksia hyvänä.

Vänrikkipäivän suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi Vaasan Reserviupseerikerho yhdessä Maanpuolustus-

voimien kanssa. Kouluttajina toimivat vankan kokemuksen omaavat reserviläiset, joista moni kuuluu

myös Pohjanmaan maakuntakomppaniaan.

Päivän päätteeksi ja koulutukselliseen teemaan sisältyi luonnollisesti sotilasruokailu eli Vaasan Sotilaskotisarten valmistama erittäin maukas ja kuumana höyryävä hernekeitto sekä maistuvaa pan-naria mansikkahilloin kera jälkiruuksi. Mielenkiintoisen ja sisältörikas syyspäivä antoi monia virikkeitä jatkoa ajatellen.

Teksti: Raimo Latvala.
Kuvat: Tuukka Glader

Vaasan Reserviupseerikerho ry:n

sääntömääräinen **SYYSKOKOUS**
pidetään Vaasan Sotilaskodissa
maanantaina 16.11.2009 klo 19:00 alkaen.

Käsitellään sääntöjen 11 §:n
syyskokoukselle määräämät asiat.
Hallitus kokoontuu klo 18:00.



Kahvitarjoilu

Tervetuloa

Hallitus

**Jakobstadsnejdens
reservister rf.**

Stadgeenligt **HÖSTMÖTE**
torsd. 29.10.2009
kl. 18.00 Styringsgatan 1
Krigsinvalidernas kansli.

Föredragshållare Jukka Torppa
ämne: Kotus verksamhet.
Välkomna

Styrelsen

**Pietarsaarensuodun
reserviläiset ry.**

Sääntömääräinen **SYYSKOKOUS**
torstai 29.10.2009
klo 18.00 Perämiehenkatu 1
Sotainvalidien kanslia

Esitelmöitsiä Jukka Torppa
aihe: Kotun toiminta.
Tervetuloa

Johtokunta

**Kokkolan Reserviläiset ry:n
SYYSKOKOUS**

Keski-Pohjanman
Kirjapaino Oy:n tiloissa
Kokkolassa.

Aika: Ti 17.11.2009 klo 18.00.

Kokouksen alussa esitelmä
kirjapainon toiminnasta.
Ja tietenkin kahvit. Kaikki mukaan!

Tervetuloa

Hallitus

**Autojoukkojen
Keski-Pohjanmaan Kilta Ry.****Sääntömääräinen
syyskokous**

29.10.2009 klo 19.00
Hotelli Kaarle Kokkola.

**Kalajokilaakson
Reserviupseerikerho ry
ja Ylivieskan Reserviläiset ry****SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN
SYYSKOKOUS**

tiistaina 3.11.2009 klo 19.00 alkaen
Ylivieskan uudella kirkkoherranvirastolla,
Pappilantie 2.

- seurakunnan edustaja esittelee uuden toimitalon, kahvit
- "Historiaa jatkosodan ajalta Ylivieskan näkökulmasta", luennoitsijana ympäristösihteeri, historiikkien tekijä Tapio Koistinaho
- yleiset syyskokoukset

Huom! Hallitukset kokoontuvat klo 18.30.

Tervetuloa!



Kurssin huipennus – tuliylläkkö.

Vuori 2009 Haapajärvellä

Haapajärven varikolla pidettiin 18.–20.9.2009 perinteinen maanpuolustusharjoitus Vuori 2009. Tapahtuman järjestäjänä toimi Keski-Pohjanmaan maanpuolustuspiiri ja harjoituksenjohtajana Jouni Liuska Haapajärvellä. Kurssien pituudet vaihtelivat yhdestä kolmeen päivään. Osallistujia kursseille saapui perjantaina ja lauantaina. Kaiken kaikkiaan kurssilaisia oli noin 80 henkilöä.

Perjantaina ensimmäisenä järjestetty perustamiskurssi käynnistyi kello neljän jälkeen ja ensimmäiset kurssilaiset pääsivät hakemaan varusteensa linjastosta.

Linjastossa varusteiden jakamisessa oli apuna muun muassa Antti Takkinen ja kurssin johtajan Rainer Artismaa. Jokainen kurssilainen varustettiin lämpimin armeijan vaattein ja muihinkin jokainen sai pienen



Sissileiriläiset teiden ylittämistä harjoittelemassa.

ensiapupakkauksen ja kenttäpullon.

Harjoitus käynnistettiin virallisesti lauantaiamuna kello yhdeksän jälkeen

punnostolla. Lipun nostivat salkoon Rautio ja Tiitto. Lipunnoston jälkeen Jouni Liuska toivotti kurssilaiset tervetulleeksi harjoitukseen.

Tämän jälkeen Varikon päällyköt everstiluutnantti Jukka Nikkari antoi yleisiä neuvoja kurssilaisille turvallisuuden ylläpitämiseksi ja vaarojen välttämiseksi. Puheiden jälkeen kurssin johtajat ottivat omat porukat haltuunsa ja kurssit olivat valmiit alkamaan.

Tänä vuonna järjestettiin seitsemän eri kurssia. Yksi niistä oli Päivä armeijassa -kurssi, jonka puitteissa kehitysvammaiset saivat tutustua armeijan toimintaan. Keski-Pohjanmaan Maanpuolustuspiirin piiripäällikkö Terho Tattarin ohjauksella harjoiteltiin sulkeisia, sotilasteltan pystytystä ja ensiapua. Kaikki kurssille osallistujat olivat aidosti innostuneita ja kiinnostuneita armeijan toiminnasta.

Muonituskurssilaiset olivat ensimmäisten joukossa pystyttämässä muonitus-telttoja ja kenttäkeittimiä. Muonituskurssilla opeteltiin joukkomuonitusta maasto olosuhteissa, kenttäkeittimiä



Päivä armeijassa -kurssin osallistujia.



Harjoitukseen osallistujat lipunnostossa.

käyttäen. Muonitus kurssilaiset valmistivat aamupalan, päivällisen, lounaan ja iltapalan. Kurssin johtajana toimi Kari Muijen mukaan keittimillä voidaan valmistaa melkein mitä vaan ruokaa ja ruuassa käytetään enemmän mausteita kuin ennen. Muonitus saikin erittäin hyvää palautetta ruuasta.

Ammunnanjohtajakoulutuksessa oli noin kymmenen osallistujaa ja kurssin johtajana toimi Mika Ojala. Ammunnanjohtaja koulutuksessa kurssilaiset harjoittelivat vuorotellen ammunnanjohtamista rynnäkkökiväärillä.

Sissikurssilla oli noin kymmenen osallistujaa. Kurssin



Kurssilaiset opettelivat viuhkamiinan kokoamista.

johtajana toimi yliluutnantti Jaakko Niemi ja kouluttajana

Tuomas Rautio. Perjantaina sissit kävivät viikonlopun

asiat teoriassa läpi.

Lauantaiaamuna sissit valmistautuivat päivän koitoksiin naamioimalla kasvonsa tummanvihreällä ja kiinnittämällä itseensä havunoksia. Aamupäivästä sissit harjoittelivat miinojen asennusta, jonka jälkeen oli vuorossa teidenylitystä ja vihollisen väijytystä.

Sissiläiset heräsivät sunnuntai aamuna jo varhain, olisikohan osa syynä ollut jännitys aamupäivästä käytävään tuliyläkköön... Sunnuntai aamupäivällä kurssi huipentui partion väijytykseen ja tuliyläkköön. Tuliyläkkössä sissejä vastaan taisteli kurssinjohtajia ja kouluttajia.

Pääsimme koulutuksen ohella seuraamaan armeijan toimintaa ensimmäistä kertaa. Vuoriharjoituksessa toimimme tiedottajina, ja kiertelimme seuraamassa kurssilaisten kouluttamista.

Aluksi mietimme, että mikäköhän on homman nimi, mutta loppujen lopuksi saimme paljon mukavia kokemuksia viikonlopulta. Niin paljon emme Vuoriharjoituksesta innostuneet, että olisimme itse armeijaan lähdessä – vaikka moni meille sellaista vihjaili.

Christa Aho ja Helena Lampi
Merkonomiopiskelijat, HAI



POHJANMAAN MAANPUOLUSTAJA

Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien piirin ja Vaasan Reserviupseeri-piirin tiedotus- ja jäsenlehti.

Päätoimittaja:

Heikki Pääjärvi,
Lähdetie 4,
68600 Pietarsaari,
puh. 06 – 724 6333,
040 519 9955,
e-mail: paajarvi@multi.fi

Lehtityöryhmä:

Raimo Latvala,
Heikki Pääjärvi,
Kari Moilanen ja
Markku Takala

Lehden talous:

Rauno Hauta-aho
Ajurintie 28
67100 Kokkola
puh. 040–581 7412
e-mail:
rauno.hauta-aho@sok.fi

Pankki

Nordea Kokkola
106530–204150

Seuraava Pohjanmaan Maan- puolustaja

4/2009: joulukuu.
Aineisto 6.12.2009

Osoitteenmuutokset:

RES ja RUL:
Jäsensihteer
Virpi Kukkonen
(MPY Oy)

Puh (09) 4056 2011,
fax (09) 499 875

Sähköposti:
jasenasiat@rul.fi

Autojoukkojen Kilta

Ilkka Jylhä 0400 168 438

Kokkolan meriosasto

Jari Kivioja 050-5311463

Sivunvalmistus

Ari Alalantela ja
Päivi Kultalahti

Paino:

Keski-Pohjanmaan
Kirjapaino Kokkola
Painos: 6 000 kpl



POHJANMAAN MAANPUOLUSTAJA

Aineisto- päivät:

N:ro 1: 13.3. – Talvisodan
päättymisen muistopäivä
N:ro 2: 4.6. – Marskin
syntymäpäivä
N:ro 3: 29.9. – Suomen
Sodan Lohtajan aselepo 1809
N:ro 4: 6.12. – Itsenäisyyspäivä

Tulituki toiminnalle

1050

Huomio reserviläiset!

Haapajärven-Reisjärven Reserviläiset ovat avanneet kotisivut. Sivuilta löytyvät kesän 2009 kisojen tulokset täydellisinä mm. sieltä näet osumat sarjoittain. Myös muuta tietoa toiminnastamme on saatavilla näiltä sivuilta, ja piirin lehtikin on luettavissa pienellä viiveellä sivuiltamme. Sivuja päivitetään ja kuvia lisätään tapahtumien jälkeen. Sivut löytyvät osoitteesta

www.haapajarvi-reisjarvi-reservilaiset.fi

Täällä kuvia myös Mpk:n Vuori-harjoituksista.

Muista myös

www.kpmaanpuolustajat.fi
sekä <http://www.rul.fi> ja
www.reservilaisliitto.fi

Sisällys

Keisarin vanhat vaatteet	2	Keräys sotiemme veteraanien hyväksi on	
Suojeluskuntapatsas Kokkolaan	2	menestynyt jälleen hienosti	13
Talvisota requiem esitetään		Myrskyn pelossa Venäjällä	14
Tampereella ja Vaasassa	2	Kalottitapaaminen Ruotsin Bodenissa	16
Puolustusvoimien ylipäälikön tehtävä		Äänisen aalloilla	17
sopii presidentille	3	Kuvasatoa Vaasasta	18
Jääkäriprikaatin Killan kesäpäivät Oulussa	3	Reserviläisjärjestöt ja MPK mukana	
Suomen vapauden ja Viron kunnian puolesta;		Farmari-näyttelyssä Kokkolassa	19
för Finlands frihet och Estlands ära:		Huomionosoituksia	19
"soomepoisid" (suomenpojat) 1941–44	4	Yksikön toimintaa testattiin Lohtajalla	20
Haapajärven reserviläiset talkoissa	5	Kurs för blivande utbildare	21
Keski-Pohjanmaan Sotilaspoikien perinnekilta		K-P:n maakuntakomppanian	
vietti kesäpäivää Ullavalla	5	harjoituksessa	21
Pohjalaista kilta-äkeä Karlskronassa	6	Palvelusaseamuntoja Haapajärvellä	21
Österbottning på gillesdagar i Karlskrona	6	Asevelvollisuus ja yhteiskunta	22
Kirjautuuksia	7	Reserviläiset kuntoa selvitettiin	
Perhon sotaveteraanileiri Humalajoella	8	laajassa tutkimuksessa	22
Perskeles! Täältä tullaan silloin	8	Kasa-amuntaa pienoiskiväärillä	22
ku itte tahrataan!	8	Vaasan marssi	23
Merivoimien ilmapuolustukseen		Toinen vuoro Isänmaalle	23
tutustumassa	9	Haaneluokset 2009	23
Märkesåret 2009 –		Veteraanikävely Vaasan torilla	24
en historielektion för svensarna	10	Autojoukkojen killan ammunta	24
Esikuntapäällikkö everstiluutnantti		Onnistunut Vänrikkipäivä vaasalaisittain	
Tomi Nurminen on nukkunut pois	12	Kivijärven ampumaradan maastossa	25
Tapio Luukkainen Pohjanmaan		Vuori 2009 Haapajärvellä	26
esikuntapäälliköksi	12	MPK	28



mpk 15 vuotta



Katse eteen päin!

Tiistaina 13.10. tehtiin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen hallituksessa Keski-Pohjanmaata koskevia päätöksiä. Allekirjoittaneen eroamus hyväksyttiin ja samalla valittiin uusi piiripäällikkö. Pieni kappale keskipohjalaista maanpuolustushistoriaa.

Vaihdos tapahtuu tietynlaisessa muutosvaiheessa. MPK:n rooli puolustusvoimien kumppanina ja reservin kouluttajana tulee ottamaan aimo askeleen eteenpäin muuttaman vuoden sisällä. Tähän viittaa jo tässä vaiheessa panostus pv:n hyväksyntään kouluttajiin. KOTU-yksikön merkitys kasvaa ja sen johtaminen tulee olemaan yksi toiminnan painopistealueista.

Onkin meidän keskipohjalaisten maanpuolustajien onni, että olemme saaneet piiripäälliköksi Jukan tapaisen toiminnan miehen. Näinä parina vuotena, jotka olen saanut työskennellä Jukan kanssa, olen oppinut tuntemaan hänet tehtäviinsä perusteellisesti paneutuvana, oma-aloitteisena ja asioita laajasti tuntevana henkilönä. Mutta ennen kaikkea Jukka tuo tullessaan kadettipuseerin rautaisen ammattitaidon ja hänen vuosien saatossa luomansa monipuolisen henkilöverkoston. Toivotan Jukalle menestystä uudessa tehtävässään ja uskon, että saat meidän kaikkien keskipohjalaisten maanpuolustajien tuen työnsäsi.

Hyvät ystävät. Kiitän teitä kaikkia 10 ja puolen vuoden aikana saamastani tuesta. En ole tuntenut koskaan tekevänä tätä arvokasta työtä yksin.

Nyt ei ole kuitenkaan tarvetta eikä aikaakaan katsella taaksepäin. Katse on kohdistettava uuteen Jukan aikaan. Tahdissa Mars Jukan johdolla!

Terho Tattari

TOIMINTASUUNNITELMA 2009

12. Muu sotilaallinen ja sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus

Grundkurs för utbildare	0608 09 12017	Pedersöre	17.10.	Kari Rönqvist	040-527 0712
Taktinen rynnäkökivääri 2	0615 09 12029	Pedersöre	24.-25.10.	Leo Wideman	0500 - 668 615
Airsoft-aseet koulutuskäytössä	0601 09 12041	Kälviä	31.10.	Jani Pikkariainen	050-553 6828

Kenttälääkinnän opintopäivä	0601 09 12040	Kälviä	21.11.	Tom Helén	040 730 5294
-----------------------------	---------------	--------	--------	-----------	--------------

13. Siviilikoulutus

Pohjanmaanlinja palaute	0612 09 13028	Ylivieska	23.-25.10.	Antti Mäki	0400-803714
Självförsvär för vårdpersonal	0615 09 13038	Pietarsaari	14.11.	Kari Rönqvist	040-5270712
Maakuntakomppanian infotilaisuus	0614 09 13020	Kokkola	30.11.	Jari Myllymäki	0500-265 147

14. Muut koulutustapahtumat

Näyttely	0603 09 14003	Lohtaja marraskuu		Seppo Ojala	050-521 2192
Näyttely / Maanpuolustuspäivä	0602 09 14002	Pietarsaari	21.-22.11.	Raimo Risikko	040-703 9208
MPK vuosijuhla	0609 09 14001	Kokkola	11.12.	Jukka Torppa	040-485 4744

Esittelyssä uusi piiripäällikkö Jukka Torppa

Nimi: Jukka Petteri Torppa. Syntymäaika ja -paikka: 29.4.1974, Tuusula. Perhesuhteet: aviovaimo ja kaksi lasta.

KOULUTUS

Valtiotieteiden maisteri, Turun yliopisto, 2003, pääaineena poliittinen historia, sivuaineina kasvatustiede, sosiologia ja valtioppi

Upseerin tutkinto, Maanpuolustuskorkeakoulu, 1998, ilmatorjuntalinja, syventävinä opintoina turvallisuuspolitiikka ja strategia

TYÖKOKEMUS

Maanpuolustuskoulutusyhdistys, valmiussuunnitteluhankkeen hankepäällikkö ja Keski-Pohjanmaan maanpuolustuspiirin koulutuspäällikkö 6/2008–

Valmiussuunnitteluhankkeen hankepäällikön tehtävät, maanpuolustuspiirin koulutuspäällikön tehtävät, osallistuminen johtamisen koulutushjelmaan laatimiseen, osallistuminen koulutuksen käsikirjojen laatimiseen

Deep Lead Oy, freelance-valmentaja, 6/2007–, osallistuminen keskusteluvalmentajana syväjohtamisen teoriaan perustuvien esimies- ja vuorovaikutusvalmennusten toteuttamiseen asiakasorganisaatioissa

Itä- ja Keski-Uudenmaan hätäkeskus, viestipäällikkö, 4/2004–10/2007, toimintayksikön henkilöstöhallinnon ja koulutuksen suunnittelu sekä johtaminen, hätäkeskuksen operatiivisen toiminnan suunnittelu ja johtaminen, yhteydenpito toimintaa ohjaaviin pelastus-, poliisi- ja terveystoimen viranomaisiin, hätäkeskuksen johtajan sijaisena toimiminen

Helsingin Ilmatorjuntarykmentti, patterin

rin päällikkö, 1/2004–3/2004, koulutusalan toimistoupseeri, 7/2003–12/2003 patterin päällikkönä patterin henkilöstöhallinnon, koulutuksen ja toiminnan suunnittelu sekä johtaminen koulutusalan toimistoupseerina saapumiserän (n. 300 varusmiestä) koulutuksen suunnittelu ja seuranta, rykmentin koulutuspäällikön sijaisena toimiminen

Panssariprikaati, aliupseerikoulun apulaisjohtaja, 1/2003–6/2003, aliupseerikursin koulutuksen suunnittelu, johtaminen ja seuranta

Varsinais-Suomen Ilmatorjuntarykmentti, koulutusalan toimistoupseeri, 9/2001–12/2002, koulutusprojektien suunnittelu ja toteuttaminen, rykmentin koulutusalan toimintakalenterin laatiminen ja ylläpito, vuorotteluvapaalla 1/2001–12/2002

Suomen Pataljoona (Kosovo), jääkärikomppanian varapäällikkö, 8/2000–9/2001 operatiivisen toiminnan ja koulutuksen suunnittelu sekä johtaminen, yhteydenpito muihin rauhanturvajoukkoihin ja siviilikriisinhallinnan toimijoihin

Varsinais-Suomen Ilmatorjuntarykmentti, patterin varapäällikkö ja opetusupseeri, 6/1998–8/2000, varusmieskoulutuksen suunnittelu ja toteuttaminen

KIELITAITO

Ruotsin kielen virkamiestutkinto, tyydyttävä, Englannin kielen yleinen kielitutkinto, taitotaso 5

KURSSIT

YK:n sotilastarkkailijakurssi, Puolustusvoimien Kansainvälinen Keskus, 9/2006, valtion hätäkeskusten johtohenkilöstön varautumisen peruskurssi, Pelastusopisto,



Jukka Torppa on aloittanut työnsä piiripäällikkönä.

1/2005

Alueellinen maanpuolustuskurssi, Etelä-Suomen Lääninhallitus, 11/2004

Ilmatorjuntapäällikkökurssi, Ilmatorjuntakoulu, 9–10/2003

**Pohjanmaan
Maanpuolustaja**

**-lehti toivottaa uudelle
piiripäällikölle mitä parhainta menestystä uusien
haasteiden parissa!**

Maanpuolustuskoulutusyhdistys Keski-Pohjanmaa

osoite: Pohjoinen ohikulkutie, Koulutustalo, 67900 Kokkola,

puh. 0207 56 9037, sähköposti: keski-pohjanmaa@mpky.fi

Piiripäällikkö Jukka Torppa 0207 – 56 8903, koulutussihteeri Rhea Nykvist 0400 – 395 909

